

# ÖSSZEFOGLALÓ A SZENT KORÁN FORDÍRÁSÁHOZ

## 1. NAGYHATALMI VISZONYOK AZ ISZLÁM SZÍNRELÉPÉSEKOR

### Perzsa és Bizánci hatalmi elrendeződés a Próféta (béke reá) idejében



### Az Iszlám első kapcsolatai a Birodalmakkal Bizánci és Perzsa Birodalom

1. Heraclius Bizánci császár és Khasrau Parwis Perzsa király közti konfliktusról a 30. Szúra (Al-Rum) tesz említést. Azért jó, ha röviden áttekintjük e két Birodalom kapcsolatát és fokozatos hanyatlásukat még az Iszlám kora előtt. Történetüknek a világtörténelemben nem csak politikai, hanem mély spirituális jelentősége is van.
2. Ha Bizáncot a Római Köztársaság folytatásának tartjuk és a Római időkbe megyünk vissza, akkor az első konfliktus az i. e. 53-ban került sor, amikor a gazdagságáról híres Crassus konzul a Pártusokkal vívott csatában vereséget szenvedett. Ha tovább megyünk vissza a Görög Városállamok idejére, utalhatunk Xerxész Görög inváziójára az i. e. 480-479-ben és ennek sikeres tengeri és szárazföldi visszaverésére a Városállamok összehangolt együttműködésének eredményeként. Abban az időben a Perzsa Birodalom Kis-Ázsia nyugati, Mediterrán partvidékéig terjedt ki. Mivel itt számos Görög sziget volt, ezért a háborús és békés időszakok folytonosan követték egymást Perzsia és a Hellén világ között. Sokszor a Görög szigetek egymás közti rivalizálásában a Nagy Perzsa Sahin sah segítségét kérték ellenlábasuk

legyőzésére. Az Anlacidas által kötött békeszerződés (i. e. 387) nyomán Perzsia gyakorlatilag Görögország hűbérura lett. Ez a Perzsa Achaemenian Dinasztia uralkodása alatt történt.

3. Majd jött Macedóniai nagy Sándor felemelkedése, aki elfoglalta a Perzsa Birodalmat (i. e. 330). Ezzel a hellén befolyás egészen Közép Ázsiáig, délen pedig Szíriáig (beleértve Palesztinát), Egyiptomig ért el, ami gyakorlatilag egész észak Afrikát jelentette. A Római expanzió nyugaton az Atlanti óceánig jutott, keleten pedig Nagy Sándor utódainak területeit olvasztotta magába. A Fekete tenger partvidékét teljesen uralta. A Római Birodalom nemzeti „öntudatlanul felolvadtak Róma nevében és embereiben”.
4. Ezalatt Perzsián belül olyan bennszülött hatalmak jelentek meg, melyek érvényesítették és megalapozták magukat, mint pl. az Arsacids (Ashkanian) Dinasztia (i. sz. 10). A hellének elleni lázadás képezte színre lépésüket Pártus földön, ahonnan szétáramlottak. Az Arsacidok visszanyerték a Perzsák hatalmát, határait kiterjesztették a Fekete tenger keleti partvidékéig, délen pedig az Eufráteszt Palmirával összekötő térségig. A Perzsa Birodalom magába olvasztotta a Kaukázus vidékét, Örményországot és Alsó Mezopotámiát. Tehát ez képezte a Római és Perzsa Birodalom közti határokat addig, míg az Iszlám ereje el nem söpörte a Perzsa monarchiát, a Római Birodalmat, anektálta Egyiptomot, Palesztinát, Szíriát, majd fokozatosan Kis Ázsiát, véget vetve a Bizánci Birodalomnak.
5. A Perzsa történelem egy másik eseményét képezte az Arsacidok trónfosztása és a Szaszanidák hatalomra kerülése I. Ashadir alatt i. sz. 225-ben. A Szaszanida Birodalom részben az Achaemeniai folytatása, ami Zoroasztriánus vallás meggyengülésére adott reakcióként kelt életre az Arsacidok Pártus uralma alatt. Az általuk végrehajtott vallási reformok csak részlegesek voltak. Például a nagy misztikus, Mani, aki egy személyben festő és vallásvezető volt, megalapította a Manicheizmus szektáját. Ez a felfogás I. Shapur uralma alatt élte fénykorát (i. sz. 241-272) és egyfajta gnosztikus hitet prédikált. Ebben helyet kapott az Alexandriai filozófia, ami keveredett a Keresztény doktrínákkal, valamint a Jó és Rossz duális elvét hirdető óperzsa hittel. A Szaszanidáknak nem sikerült megtisztítaniuk a vallást, arrogánsan, gögösen, fényűzően, érzékiséget sugallva kötődtek a tűz imádatához, az erő és hatalom privilégiumához. Ez egy vallás esetében a rothadás előszobája, amit az Iszlám váltott fel.
6. Amikor a Római Birodalom székhelye Konstantin idején (i. sz. 350) Konstantinápolyba költözött (Bizánc), felerősödtek a Bizánc és Perzsia közti konfliktusok. Az Arab félszigetet sohasem foglalta el se Bizánc, se Perzsia, csupán egyes kívül eső részeit olvasztotta magába hol egyik, hol másik, időről időre. Érdekesség talán, hogy Philip (i. sz. 244-249) római császár arab születésű volt, a Petrában és Hidzsr-ben fellelhető Nabateus építészeti a Római, Görög és ősi Arab kultúrák keveredését mutatja.
7. Arábiában mind a Perzsa, mind a Bizánci kultúra érezte hatását, de az itteniek csak hallgatólag nézték a két Birodalom konfliktusát egészen addig, míg az Iszlám színre nem lépett és megváltoztatta a világ arculatát.
8. Arábia jemeni partvidéke könnyen elérhető volt a Perzsa öbölből. Ez volt a Perzsa és az Abesszin Birodalom közti csaták helyszíne a Vörös tenger túlsó partján. Arábia és Abesszínia évszázadokon keresztül élénk kulturális és politikai kapcsolatban állt. Az Amhara, Abesszínia hivatalos nyelve közel áll az Arabhoz. Az Amharák gyakran érkeztek Arábiába Jemenen keresztül hódítókként. Röviddel a Próféta (béke reá) születése előtt, Abesszínia néhányszor elfoglalta Jement és elmozdították az ott uralkodó Zsidó Dinasztiát. Az Abesszinek Keresztények voltak. Bár egyházuk doktrínái elkülönültek a Bizánci Egyháztól, de ennek

ellenére nagy szimpátiával tekintett egymásra a két hatalom a közös Keresztényi értékek alapján. Abraha, az egyik Jemenben uralkodó Abesszin alkirály volt az, aki elhatározta a Mekki Szentély lerombolását. Hadjáratot vezetett, melyben elefántok félelmet gerjesztő vonulásával indultak meg Mekka lerohanására és a Kába lerombolására. A sereget katasztrofális csapás érte, amit a Korán 105. Szúrája említ. Ebben az évben született a Próféta. Az eset jelzi annak a nagy konfliktus sorozatnak a csíráját, mely képessé tette a későbbiekben Arábiát, hogy a világ vezető hatalmai között kapjon helyet. A Próféta az i. sz. 570-ben született, de ezt hozzávetőlegesen kell érteni. A pontos dátum valahol 569 és 571 között van. Az Abesszinnek bukásával Perzsák telepedtek meg Jemenben, akiknek hatalma a Hidzrsa 7-ik esztendejéig fennmaradt. (kb. i. sz. 628). Ekkor Jemen Iszlám hitre tért.

9. A Bizánci történelem kiemelkedő eseménye a hatodik században Jusztinian uralkodása (527-565) és a Perzsa történelemben Anawshirwan (531-579) uralma volt. Jusztiniant híressé tették Afrikai győzelmei, valamint a Római Jog és Jogtudomány alapjainak lerakása. Botrányokkal teli élete ellenére Teodóra császárnővel, megbecsült helyet foglal el a Római Birodalom történelmében. Anawshirwan a perzsa történelemben szintén a „Jog és Igazság Királya”. A két uralkodó egy időben volt hatalmon 34 éven át és ez alatt a Római és Perzsa Birodalom szoros kapcsolatban állt háborúban és békében egyaránt. Csak a véletlenül múlt, hogy Anawshirwant nem adoptálta a Római Birodalom. Ha ez megtörtént volna, joggal követelhetné volna a Bizánci trónt. Megtámadta Szíriát és 540-541-ben lerombolta a jelentős Keresztény várost, Antiochiát. Csak Belisariuson, a Római hadak vezérének múlt, hogy a Római Birodalom nem szenvedett további csapásokat keleten. Nyugatról Turáni Avarok támadták Konstantinápolyt, akiket a törökök toltak maguk előtt. Jusztinian Keresztényi alapon szövetséget kötött az Abesszinekkel, így az Abesszinek és a Perzsák egymással szembe kerültek Jemenben. Ezzel a kor világeseményei minden oldalról körbevették Arábiát. Az Iszlám nem csak megvédte, hanem képessé tette Arábiát arra, hogy terjeszkedni tudjon, és meghatározó szerepet játsszon a világtörténelemben a Perzsa Birodalom teljes, ill. a Bizánci Birodalom részleges bukása után.
10. A Kereszténység hatodik százada és a hetedik évszázadának kezdete a világtörténelem csodálatos időszaka volt. Hatalmas események formálták át az akkor ismert világot. Megemlégtük a Római és Perzsa Birodalmat, melyek Európa, Afrika és Nyugat Ázsia civilizációjában domináns szerepet játszottak. Az akkori történelem további két nagy országa India és Kína még nem került szóba. Ez volt Indiában a dicsőséges Harsha Vardhana (606-647) korszaka, mikor virágzott a művészet, tudomány és irodalom. A politika egészséges keretek közt működött, a kölcsönös vallási érdeklődés, pedig Indiát és Kínát közel hozta. A neves kínai utazó Yuang Chwang (vagy Yuang Tsang or Hsuan-Tsang) jámbor zarándoklatot mutatott be Indiában (629-45). Kínában 618-ban létrejött a dicsőséges The'ang Dinasztia, akik a kínai művészetet a világon ismertté és elismertté tették. Politikai oldalon Kína a Csendes óceántól egészen a Perzsa öbölhöz ért. Béke időszaka volt. Többé-kevésbé elzárva a külvilágtól, Kína 643-ban követeket fogadott Perzsiából, Konstantinápolyból, Magadhából, Nepálból. De a pompa és ragyogás a romlás csíráját hordozza magában. A következő nemzedékek alatt a Perzsa és Bizánci Birodalom összeomlott. Indiában, Harsha halála után káosz lett úrrá. A Kínai Birodalom nem tudott mit kezdeni a barbár betörésekkel. A Nagy Fal építését az i. e. harmadik században megkezdték, de hamar idejét múlta. Kb. 683-ban a Khitanok északnyugaton és a Tibetiek délen nyugtalanították Kína biztonságát. A Germánok, Gótok és Vandálok a Római Birodalmat tartották nyomás alatt. Ázsiából az Avarok és Török népek okoztak feszültséget Bizáncnak és Perzsiának egyaránt, néhányszor kijátszva az egyiket a másik ellen. Az egyszerűbb, kevésbé szofisztikált népek, talán a földöz ragadottabb, de eredetibb erényeket mutatva hódítani tudtak. Ebbe a fejletlenségbe érkezett az Iszlám Üzenete, különbséget mutatva hamis és Igaz, üres és Örök, romlott és Tiszta között. A történelem talaja készen állt a Vallás újbóli megszületésére.

11. Anawshirwant a Perzsa trónon fia, Hurmuz váltotta (579-590). Ha nem állt volna szolgálatára Bahram tábornokának katonai tehetsége, akkor a török rajtaütések egyik oldalról és a bizánciak a másikon, szétzúzták volna Birodalmát. Végül Bahram fellázadt, Hurmuzt lemondatták és megölték. Fia, Khusraw Parwiz a Bizánci császár, Maurice udvarában kért menedéket, aki őt fiaként adoptálta. Majd visszaültette őt Perzsia trónjára és saját meghosszabbított kezeiként tartotta ott. Khusraw 590-628 uralkodott Perzsiában. Neki címezte a Próféta (béke reá) az egyik levelét, melyben az uralkodó élete vége felé az Iszlámra hívta. Nem tudható pontosan, hogy a levél hozzá, vagy utódjához érkezett-e meg. Ahogy nem könnyű szinkronba állítani a Keresztény korszak dátumait, a Hidzsra korai szakaszának dátumaival sem.
12. Arab és Perzsa feljegyzésekben „Kisra” általában Khusraw Parwizra utal, csak ritkán értendő ez alatt Khusraw Anawshirwan. Egyben az uralkodói címet is jelentheti. „Kisra” a „Khusraw” arab változata. Anawshirwan nevét sokszor rövidítették, pl. Firdawsi Nushirwan-nak titulálta. A Pehlevi formája „Anoshek-ruwan”, azaz halhatatlan lélek.
13. Maurice, Bizánc császára (582-602) ellen tábornokai fellázadtak. A sereg egy egyszerű centuriont, (századost), Phocast tett meg császárrá és Maricet kivégezték. Phocas a trónt 602-610 között bitorolta, zsarnoksága hamar nemtetszést keltett az egész Birodalomban. Heraclius, a távoli provinciák és Afrika kormányzója fellázadt, fiát, akit szintén Heracliusnak hívtak, Konstantinápolyba küldte, hogy megfossa Phocast a tróntól és átvegye a hatalmat. A fiatal Heraclius 610-642 között foglalta el Konstantinápoly trónját, a Muszlim történelemben ő Hiraql.
14. Khusraw Parwiz magát Maurice császár fiának tartotta. Konstantinápolyi tartózkodása alatt elvett egy Bizánci nőt, akit Nizami a regényében Maryamnak hívott. Történészek állítják, hogy Maurice császár lánya volt, de Gibbon kétségekkel fogadja ezt a feltételezést. Mindenesetre Khusraw felhasználta a Perzsa hadak adta lehetőségeket és megtámadta a trónbitorló Phocast. A támadás Bizánc ellen 603-ban indult. Ez a háború később Perzsa-Bizánci nemzeti érdekeken alapuló háborúvá alakult át, így folytatódott Phocas 610-ben bekövetkezett bukása után is. A Perzsák győzelmeket arattak, elfoglalták Aleppót, Antiochiát, Szíria nagyvárosait, beleértve Damaszkuszt 611-ben. Jeruzsálem 614-615-ben került kezeik közé, 8 évvel a Hidzsra előtt. A várost felégették, kifosztották, a Keresztényeket lemészárolták, a templomokat felgyújtották, Jézus sírhelyét feldúlták, számos relikviát, beleértve a „Szent Keresztet” melyen a Keresztények hite szerint Jézust megfeszítették, Perzsiába vitték. A Perzsa vallás főpapjai ujjongva ünnepelték a Krisztus papjai felett aratott győzelmüket. A fosztogatásba és öldöklésbe a Perzsák bevonták a pogány arabok sokaságát, akik minden alkalmat megragadtak zsákmányszerzésre és rombolásra. Valószínű, hogy a Perzsáknak ez a győzelme kap említést a Korán 30. Szúrájában (Al Rum). A pogány Arabok, romboló céljaikat a Perzsa támogatásra alapozva úgy vélték, hogy a Bizánci Kereszténység elpusztítása után a Próféta Üzenetének eltiprása lesz a következő lépés, hiszen a Próféta magát Jézus utódjának tartotta. A Próféta az i. sz. 610-ben akkor tette közzé Allah kinyilatkoztatását, amikor az egész világ azt hitte, hogy a Bizánci Birodalmat Perzsia végleg romba döntötte. Az a sugallat érte, hogy a Perzsa győzelem rövid életű, pár év leforgása után Bizánc újra győz és a Perzsák megsemmisítő vereséget szenvednek. A pogány Arabok, akik ez idő alatt a Prófétát üldözték Mekkában, abban reménykedtek, hogy zaklatásukkal tönkreteszik a Próféta által kapott kinyilatkoztatásokat. Az üldöztetés, a Perzsák és Bizánciak halálos összecsapásai mind eszközök voltak Allah kezeiben, hogy kialakuljanak a feltételek az Iszlám születésére, megerősödésére és szerepvállalására a világban.

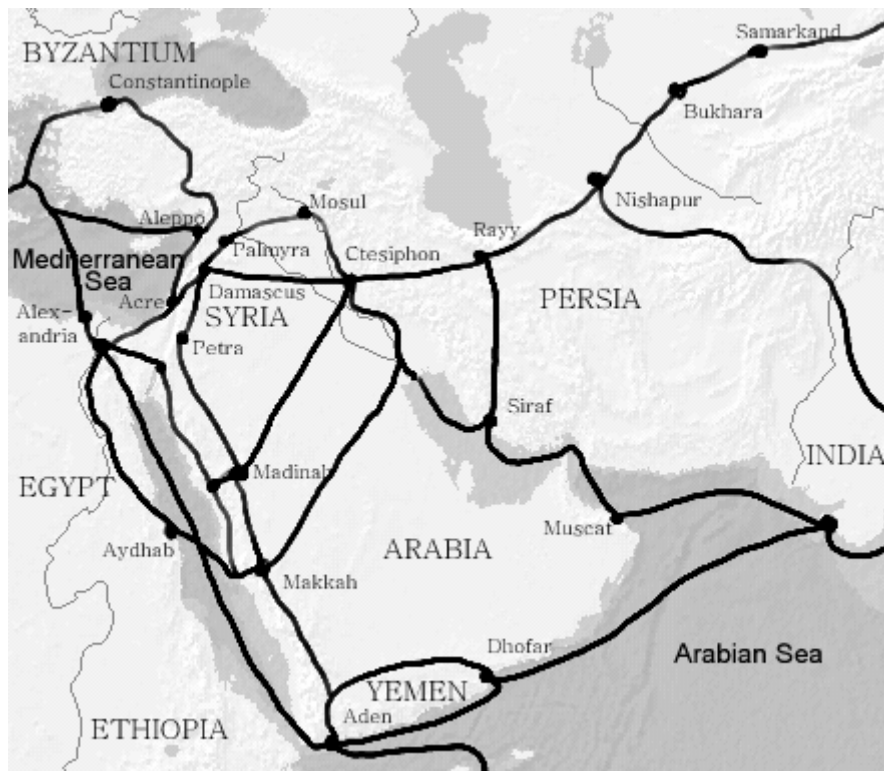
15. A Perzsa hódítási hullám nem állt meg Jeruzsálemnél. Továbbhaladt Egyiptom felé, amit 616-ban elfoglaltak, majd elérte Észak Afrikában Tripolit. Ezzel egy időben egy másik Perzsa had feldúlta Kis Ázsiát és Konstantinápoly kapuit döngette. A Bizánciak nem csak a Zsidókat, pogány Arabokat, hanem más Keresztény szekták híveit is zaklatták, eretneknek hirdetve őket, akik a Perzsák oldalán állnak. Heraclius helyzete reménytelen volt. Ráadásul az Avarokra is figyelnie kellett, akik szintén Konstantinápolyt támadták egy másik oldalról. Így a város teljes ostromzár alá került, ami miatt éhínség és dögvész tette elviselhetetlenné az állapotokat.
16. Ilyen körülmények között Heraclius egy briliáns tervet gondolt ki. Tudta, hogy a Perzsák tengeren gyengék, ezért 622-ben (a Hidzsra évében) tengeren támadta őket. Seregét hajókon az Égei tengeren a Taurus hegységtől délre fekvő öbölbe szállította. Issusnál egy végső ütközetre szánta el magát a Perzsákkal ugyanazon a csatamezőn, ahol Nagy Sándor mért rájuk vereséget híres hadjáratán Szíria és Egyiptom felé menetelve. A Perzsák meglepődtek és visszavonultak. Még jelentős erőik állomásoztak Kis Ázsiában, amit Bizánc ellen tudtak volna bevetni, ha Heraclius nem robbantott volna ki még egy hasonlóan váratlan összecsapást a tengeren északi irányból. Amikor visszatért Konstantinápolyba, egyezséget kötött az Avarokkal és segítségükkel a Perzsákat a várost körülvevő öbölbe tudták zárni. Majd 623, 624 és 625-ben három hadjáratot indított a Fekete tenger partvidékén, mellyel a Perzsákat Trebizond és Kars vidékére elszigetelte. Örményországon keresztül behatolt Perzsiába, végigvonult Mezopotámián és a Perzsa Birodalom szívéhez ért. 627 decemberében Moszulban egy mindent eldöntő csatát vívott a Tigris folyón. Ezt megelőzően 626-ban szövetségre lépett a török eredetű hadakkal, így könnyített Konstantinápoly helyzetén, miközben az áruló Avarok átálltak a Perzsákhoz.
17. 628 márciusában Heraclius győzelmi ünnepet ült Konstantinápolyban. A status quo ante alapján béke-megállapodást kötött a két Birodalom. Heraclius, fogadalmát megtartva, ősszel délnek indult Emessáig (Himis), majd innen gyalog tette meg az utat Jeruzsálemig, ahol megünnepelte a diadalt és visszahelyezte a „Szent Keresztet”, amit a Perzsák annak idején magukkal vittek, de a béke- megállapodás feltételeként visszaadtak Heracliusnak. A császár útját drága szőnyegekkel borították. Abban a tudatban volt, hogy végleg megszabadította Birodalmát és embereit az ellenségtől. Vagy az útja során, vagy már Jeruzsálemben találkozott a Próféta (béke reá) egy küldöttével, aki igen udvarias körülmények között továbbította számára a Próféta Iszlámra hívó levelét. A császár ekkor nem fogta fel az Új Világ fontosságát, ami Allah Tervének megfelelően formálódott, a jövőt sem látta, ami a kinyilatkoztatásokban hangot kapott. Talán szívében még éltek azok a történetek, melyeket Arabok meséltek neki a Prófétáról, de abban a pillanatban eltöltötte őt Birodalmának nagysága és az őt körbevevő emberek büszkesége is lebeszélte arról, hogy Allah Üzenetével foglalkozzon. Ettől kezdve azonban érdeklődést mutatott a Próféta és küldetése iránt. Abu Sufiyan, a Próféta unokafivére, aki a család Umayya (Omajád) ágához tartozott, egy alkalommal karavánt vezetett Szíriába. A Próféta elküldte őt Jeruzsálembé, (Aelia Capitolia).
18. Amikor Abu Sufiyan Heraclius színe elé szólították, a császár sokat faggatta őt a Prófétáról. Valaha Abu Sufiyan maga is az Iszlám ellensége volt és a Próféta ellen küzdött. Olyan történetet mondott, mely elbeszélte a Próféta igazságosságát, őszinteségét, ahogy a szegények, kivetettek ragaszkodnak hozzá, érzékeltette hatalmának erősödését, ami a spirituális befolyás növekedésével együtt jár. Beszélte a világosságról, amit ha valaki egyszer megérez, többet nem akar visszaesni korábbi tudatlanságába és a szövetségekről, melyeket mindenkivel megtart. Kedvező benyomást tett mindez Heracliusra. Bukhari és más Arab írók drámai részletességgel beszélik el ezt a történetet.

19. A Perzsa Monarchia és az Iszlám kapcsolata ezzel szemben más volt. Khusraw Parwiz, vagy utóda, szemtelenül fogadta a Próféta küldöttét és összetépte levelét. „Így tépjük szét királyságát”, reagált erre a Próféta, mikor a hírek elértek hozzá. A Perzsa uralkodóház megparancsolta jemeni kormányzójának, hogy menjen és tartóztassa le azt az embert, aki megfedkezett magáról és Anawshirwan unokájával egyenlő szinten tartja magát. Amikor a Perzsa kormányzó teljesíteni akarta a parancsot, az eredmény teljesen más lett, mint amit a Királyok Királya várt. Felhatalmazottja elfogadta az Iszlámot és Jemen ettől kezdve elveszett a Perzsa Birodalom számára, az Iszlám Állam pedig bővült. Khusraw Parwiz 628-ban halt meg. Előtte azonban saját fia üzte el a trónról, majd záratta börtönbe. Fia utána másfél évig uralkodott. Az ezt követő négy évben kilenc jelölt várt a Perzsa trónra. Anarchia lett úrrá a Szaszanida Birodalomban, míg 637-ben a Mada'ini csatában a Muszlimok győzelmével megdőlt a Monarchia. Új fejezet kezdődött Perzsia életében az Iszlám zászlaja alatt.
20. A Bizánci birodalom is zsugorodott, területeket veszített. A Bizánctól és Perzsiától elpártolt régiók zöme az Iszlám hatalmához csatlakozott. Ez a hatalom egy tiszta hitre szólította az egész világot. Heraclius uralkodásának utolsó hét évében (635-642), az Arábiával szomszédos provinciák zöme az Iszlám Birodalmába olvadt. Megindult a terjeszkedés Kis Ázsiában északra és Egyiptomban délre. A Kelet Római Császárság egy pontba szűkült össze a fővárosa körül. Konstantinápoly 1453-ban adta meg magát a Muszlimoknak.
21. Itt ért véget a Római-Bizánci Birodalom. A csodálatos évszázadban, melyben a Próféta élt, egy másik emlékezetes forradalom is lezajlott. A Keleti kereszténység halódó porain Róma új Kereszténységet hirdetett meg és Nagy Gergely (590-604) pontifikálásával Pápát nevezett ki. Konstantinápoly Patriarchája volt eddig az, aki Legfelső Püspökként magának tudhatta be a törvény hatalmát a Kereszténység minden püspöke fölött. Ezt a jogot hallgatólagosan, de félreérthetetlenül Róma a továbbiakban megkérdőjelezte. Liturgiát hoztak létre, felállították az Egyház szervezetét, klérusát, ami Rómának és nem a Szent Ortodox Egyháznak tartozott engedelmességgel. Spirituális hatóságukat kiterjesztették az Ibériai és Gall barbár provinciákban. Ingó és ingatlan vagyonokat gyűjtöttek. Számos földi hatóságot sikerült saját befolyásuk alá terelni. Nagy Gergely Pápa a Britanniát támadó Angolszászokat a Kereszténység általa hirdetett formájára térítette. Itáliát megvédte a Frankok és Lombardok fosztogatásaitól és Róma Szemét olyan magasságba helyezte, amivel törvénykezési hatalmat látott el a nyugati világ felett. Előkészítette az utat, aminek végén egyik utóda a saját hatósága alatt megkoronázta Nagy Károlyt (kb. 800) a Nyugat Római Császárság uralkodójának. Egy másik utódja pedig egyházi kiközösítést hirdetett Konstantinápoly Patriarchájára és a görögökre, amivel végleges szakadás jött létre a Konstantinápolyi Ortodox Egyháztól.

## **2. MEKKA VISZONYAI**

### **2.1 QURASH A PRÓFÉTA (BÉKE REÁ) TÖRZSE**

#### **Karavánutak a Próféta (béke reá) idejében**



A Próféta (béke reá) ösátyja, Qusayy bin Kilab ideje előtt Quraish szerteszórva élt a Hidzsazi sivatagban. Qusayy-nek sikerült őket egyesítenie és általuk megszerezni a Kába feletti kontrollt Mekkában. Ezért Qusayyt *Mudzsammi* (Egyesítő) névvel illették. Ez az ember híres volt eszéről, bölcsességéről. Mekkát egy olyan városállammá szervezte, mely a Kábához zarándokló Arab törzseket kiszolgált, számukra minden lehető szolgáltatást biztosított. Ezzel elérte, hogy nagy befolyást gyakorolhatott az Arab törzsekre, területekre.

Qusayy később a Mekkai városállam hivatalait négy fia között osztotta fel. Ők voltak: Abdi Manaf és Abd ad-Dar, akik közül Abdi Manaf volt a tehetségesebb és még atyja életében egész Arábiában nevet szerzett magának. Abdi Manafnak négy fia volt: Hashim, Abdi Shams, Al-Muttalib és Naufal. Ezek közül Hashim volt Abdul Muttalib apja, ő pedig a Próféta nagyapja. Hashimnak ötlött fel az először, hogy a keleti országokat Arábián keresztül vezető kereskedelmi utak kössék össze Szíriával és Egyiptommal. Ezzel az Arab klánok ellátása is biztosítva lenne, amellet Mekkát a zarándoklaton túl, kereskedelmi központtá is lehetne fejleszteni. Ez az idő egybeesett a Perzsa Szaszanida birodalom expanziójával és az északi kereskedelmi útvonalak bekebelezésével. Mindez felvirágoztatta a dél Arábiai karavánutakat, melyek keletet a Vörös tenger partvidékén keresztül Szíriával és Egyiptommal összekötötték. Más Arab törzsekkel szemben Quraish mellett szólt a Kába felügyelete. Adósai voltak Quraishnek, amiért minden zarándokról nagylelkűen gondoskodtak Hadzs idején. Megbecsültségük miatt nem félték attól, hogy Arábiában karavánjaikat kifosztják, vagy bármi kellemetlenség érheti őket az úton. Azok a törzsek, melyek területén áthaladtak, nem fogadtak el tőlük fizetséget, amit másoknak ellenben felszámoltak. Hashim hosszú távú tervvel állt elő, melybe bevonta három fivérét. Ő maga a Szíriai Ghassanita királlyal alakította ki kereskedelmi kapcsolatait, Abdi Shams az Abesszin Négussal, Al-Muttalib a Jemeni nemesekkel, Naufal pedig Irak és Perzsia kormányaival. Üzletük pezsgett, felvirágozott. A négy fivér híresség lett, a kereskedelemben kikerülhetetlenné váltak és „Aszhab al-Ilaf”, azaz összhang gazdáinak nevezték őket, mert valóban sokat tettek a törzsek közti koordinációért és jó viszonyért.

Mivel üzleti életük Szíriával, Egyiptommal, Irakkal, Perzsiával és Abesszíniával nem csak gazdasági, hanem kulturális és civilizációs előnyöket is hozott, olyan felemelkedést idéztek elő, mellyel egy más



Arab törzs sem büszkélkedhetett. Evilági szempontból ők lettek a legvagyonosabb klán, Mekka pedig az Arab félsziget legfontosabb kereskedelmi központjává nőtte ki magát. Ők ismertették meg és terjesztették el az Irakból származó cseréplapokat és az abba vájt kalligráfiát, melyet későbbiekben a Korán feljegyzésekor használtak. Egy törzsben sem volt annyi írástudó, mint a Quraishben. Ezért a Próféta (béke reá) megjegyezte: „Quraish az emberek vezetője.” (Musnad Ahmad: *Marwiyat Amr bin al As*). Ali bin Baihaqi Hadisza szerint a Próféta egy alkalommal így szólt: „Az Arabok vezérlete először a Himyarok kezében volt (Jemen), majd Allah megvonta tőlük és Quraishnek adta.”

Amikor Abraha inváziója megindult Mekka ellen, Quraish gazdasági fellendülése csúcán volt. Ha Abrahának sikerült volna elfoglalnia Mekkát és elpusztítania a Kábát, akkor Quraish és a Kába feledésbe merültek volna. Szertefoszlottak volna az Iszlám előtti Arábia kultuszai, Quraish nevé elnyelte volna a történelem és az ismeretlenség ködébe veszett volna. Abesszínia előretörése Mekka felé, felbátorította volna a Perzsákat a kereskedelmi útvonalak megszerzésére, mivel ők teljes kontrollt akartak gyakorolni Szíriára. Ha ez bekövetkezett volna, Quraish maradékai szétszóródhattak volna a sivatagban, ahogy Qusayy bin Kilab előtt volt. De Allah megmutatta hatalmát, madárrajokat küldött, melyek kavicsokat zúdítottak az Abesszin seregre és elpusztítottak 60.000 támadót. Mekka és Jemen között bolyongott és dőlt ki úton-útfélen a had, míg végzet el nem érte. Az Arabok Kábába vetett hite megsokszorozódott, Quraish becsülete, méltósága magasabb szintre emelkedett. Az Arabok meg voltak győződve arról, hogy Allah kegyébe vette őket, ezért Arábia minden részéről félelem nélkül indultak ide karavánok, melyek sértetlenül meg is érkeztek. Senki sem érhetett hozzájuk ártó szándékkal. Aki Mekkába tartott, legyen az Quraish, vagy más, védelmet érzett maga felett.

## 2.2. KERESZTÉNY JELENLÉT

Jézus Krisztus Próféta (béke reá) követői ádáz üldöztetésen estek keresztül Jemenben, Nadzsranban Dhu-Nuwas Zsidó uralkodó alatt, ezért Abesszínia keresztény királysága megtámadta Jement és 525-ben véget vetett a Himyariták királyságának, majd az egész ország Abesszin felügyelet alá került. Az Abesszin győzelem Bizánc szövetségével és támogatásával jött létre, akik tengeri flottát bocsájtottak rendelkezésre, amivel lehetővé vált 70.000 Abesszin katona áthajózása a Vörös tengeren Jemenbe. Naivitás lenne azt feltételezni, hogy a szövetség háttérében a sokat hangoztatott Keresztény vallási összefogás állt. Sokkal inkább gazdasági és politikai tényezők motiválták a döntést, amihez a Keresztények vére, csupán ürügyet biztosított. Mióta Bizánc kontrollja alá vette Egyiptomot, Szíriát, rá akarta tenni a kezét a Kelet és Nyugat közti átmenő kereskedelmi forgalomra India, Indonézia és kelet Afrikai térség között. Az Arabok évszázadokon keresztül jelentős területek felett gyakoroltak befolyást a kelet-nyugati kereskedelemben, ezért a maximum profit érdekében több alkalommal is le akartak velük és közvetítői kereskedelmükkel számolni, karavánútjaikra mások akarták rátenni kezüket. Ennek érdekében az i. e. 24-ben Augustus császár nagy sereget indított útnak Aelius Gallus vezetésével, akik Arábia nyugati partjainál vetették meg lábukat és innen elfoglalták a tengeri útvonalakat Arábia és Szíria között. A hadjárat szárazföldön elbukott, mert az extrém éghajlati viszonyokra nem lehetett felkészülve a sereg. Később Bizánc küldte el flottáját a Vörös tengerre és lehetetlenítette el az Arabok tengeri kereskedelmét, így az Arabok a szárazföldi útvonalakra szorultak be. Annak érdekében, hogy Bizánc ezeket az útvonalakat is kezébe kerítse, konspirálniuk kellett az Abesszin Keresztényekkel és támogatniuk kellett őket abban, hogy elfoglalják Jement.

Arab történetírók az Abesszin had Jemeni inváziójáról más és más állításokat fogalmaznak meg. Hafiz Ibn Kathir azt állítja, hogy a sereg két tábornoka Aryat és Abraha volt. Ibn Ishaq szerint Aryat volt a vezér és Abraha alatta szolgált. Abban mindketten egyet értenek, hogy Aryat egy összetűzésben életét vesztette és helyére Abraha állt, aki valahogy meggyőzte királyát, hogy nevezze ki őt helytartójává Jemenben. A Görög és Szíriai történetírók variációja szerint Jemen elfoglalása után az Abesszin katonák hozzáfogtak azoknak a Jemeni törzsfőknek a megöléséhez, akik akár a legkisebb ellenállást tanúsították. Az egyik törzsfő As-Sumayfi Ashwa (a görög történetírásban Esymphaeus) megegyezett



az Abesszinokkal, ennek fejében adófizető vazallus státuszt vállalt, de cserébe a király kormányzóvá kellett, hogy kinevezze. Az Abesszin hadak fellázadtak ellene és helyére Abraha került. Ő eredetileg egy Görög kereskedő rabszolgája volt, aki egy Abesszin kikötőben, Adolisban tevékenykedett. Abraha a seregben kamatoztatta tudását és nagy szerepe volt abban, hogy végül el tudták foglalni Jemen. A Négus sereget küldött elfogására, de vagy nem jártak sikerrel, vagy vereséget szenvedtek vele szemben. A király halála után, utóda kiegyezett vele és Jemen kormányzó helyettesévé nevezte ki. (A görög történetírás Abrahát Abrames, a Szíriai Abraham néven említi.)

Idővel Jemen független ura vált belőle. Az Abesszin uralkodót, a Négust úgy ismerte el, ha ő lehet a helyettese. Befolyását abból is meg lehet ítélni, hogy amikor a Maribi gát rekonstrukciója befejeződött 543-ban, az átadó ünnepségen nem kisebb személyiségek küldték el nagyköveteiket, mint Bizánc, Perzsa, Hirah és Ghassan, Szíria király. Erről egy ma is létező felirat örködik, amit Abraha függesztett a gátra. Miután stabilizálta hatalmát, Abraha azok felé a célok felé fordult, amiért eredetileg Abesszinia és Bizánc uralkodói küldték, csak most már egészen más pozícióban látott hozzá megvalósításukhoz. A célok a Kereszténység terjesztése, valamint a Bizáncot a tartományival, piacaival összekötő karavánutak feletti felügyelet megszerzése voltak. Ezek akkor kaptak fokozott jelentőséget, amikor a Perzsa Szaszanida Birodalom minden keletről Bizáncba vezető kereskedelmi útvonalat északon megkaparintott.

Abraha Szanában, Jemen fővárosában nekilátott egy hatalmas katedrális építésének, melyet az Arab történetírók al-Qalishnak, vagy al-Qualishnak neveztek. Ez az elnevezés a görög Ekklesia, (templom) szóból ered. Muhammad bin Ishaq szerint, Abraha a következőket írta a Négusnak: „Addig nem nyugszom, míg az Arab zarándokokat ide nem térítem,” Ibn Kathir megírta róla, hogy ezt a szándékát Jemenben nyíltan hangoztatta és politikai célként hirdette meg. Ürügyet keresett ahhoz, hogy Mekka ellen vonuljon és lerombolja a Kábát, majd a zarándokokat a maga irányába terelje. Muhammed bin Ishaq beszámol arról, hogy Abraha bejelentése után egy Arab bement a katedrálisba és odapiszkított. Ibn Kathir szerint ez egy Quraishita Arab volt. Muqatil bin Suleman egy olyan esetet közöl, hogy egy ifjú Quraish tüzet gyújtott a katedrálisban. Akármilyen is történt, Abraha bejelentése provokatív volt és az Arabok részéről bármit kiválthatott. Az is lehet, hogy maga Abraha rendezte ezeket az incidenseket saját embereivel, hogy ürügyet biztosítson Mekka megtámadására. Bármilyen is volt az előzmény, ahogy Abraha fülébe jutott a katedrális meggyalázása, azonnal felesküdt a Kába lerombolására.

570-ben, vagy 571-ben 60.000 harcossal, 13 elefánttal Mekka ellen vonult. Az úton összecsaptak Dhu Nafr Jemeni főnök Arabjaival, akik útját próbálták állni a hadnak, azonban nem sikerült, és aki életben maradt, fogolyként folytatta a sereggel az utat. Amikor Khath'am földjére értek, újabb ellenállásba ütköztek, amit Nufail bin Habib al-Khath'am vezetett, de ő is elbukott, fogságba esett. Élete fejében vállalta, hogy átvezeti a sereget a sivatagon. Ta'if közelébe érve Bani Thaqif felmérte, hogy ekkora sereggel szemben nem tud mit tenni, de legalább saját, Lat nevű bálványának szentelt templomát megvédi. Főnökük, Mas'ud tárgyalni ment Abraha-hoz és közölte vele, hogy ez a templom nem az, amit keresnek. Az Mekkában van. Ha ezt a templomot békén hagyják, akkor vezetőket ad mellé az útra, akik megmutatják neki az utat Mekkáig. Abraha elfogadta az ajánlatot, így Bani Thaqif delegálta Abu Righalt az útra. Amikor elértek Al-Mughammas-ba, 5 km-re Mekkától, Abu Righal meghalt. Az Arabok mind a mai napig megkövezik sírját. Elátkozzák Bani Thaqifot is, mert saját Lat temploma megvédése érdekében képes volt együttműködést ajánlani a Mekkai Szentély lerombolásához.

Muhammad bin Ishaq szerint al-Mughammas-ból Abraha egy felderítő előőrsöt küldött, akik Tihama és Quraish népeire rátámadtak és zsákmánnyal, köztük Abdul Muttalib (béke reá), a Próféta nagyapjának kétszáz tevéjével tértek vissza táborukba. Ezután Abraha küldöttséget indított útnak Mekkába azzal az üzenettel, hogy nem harcolni, hanem a Kábát lerombolni jött. Ha nem állnak ellent, elkerülik a vérontást. Abraha felajánlotta azt is, ha Mekka tárgyalni akar, akkor küldöttségével együtt jöjjön el hozzá a város vezetője. Ekkor ez a személy Abdul Muttalib volt. Ő ezt a választ adta: „Nincs erőnk ahhoz, hogy megküzdjünk Abrahával. Ez Allah Háza. Ha akarja, akkor Ő megvédi házáat.” A küldöttség arra kérte Abdul Muttalibot, hogy menjen velük személyesen Abrahához. Amikor Abraha meglátta őt, leszállt trónjáról és mellé ült a szőnyegre. Abraha megismételte ajánlatát, de Abdul Muttalib nem tárgyalt másról, csak a kétszáz tevéjét kérte tőle vissza. Abraha így szólt: „Lenyűgözött,

hogy idejöttél, de válaszóddal lejjebb kerültél szememben. Te csak a kétszáz tevédet akarod vissza és nem szólsz semmit a Házzól, ami a ti és ősatyáitok Szent Helye?” Abdul Muttalib így válaszolt: „Én a tevéim tulajdonosa vagyok, és arra kérek, add vissza azokat nekem. A Háznak is van Tulajdonosa, Aki ha kell, megvédi azt.” Abraha azt mondta, hogy senki nem tud ellene tenni semmit, de Abdul Muttalib rá és Istenre hagyta a Ház dolgát. Abraha visszaadta a tevéket és Abdul Muttalib távozott. A Mekka és az azt körbevevő törzsek számára egyértelmű volt, hogy maguk nem tudnak mit tenni a Kába megvédése érdekében. Ezért Quraish meg se próbált ellenállni. Később, az „Árok” csata idején is csak 10-12 ezer főt tudtak kiállítani, amibe beleszámított a Zsidó és más pogány törzsek támogatása. Mit tudtak volna kezdeni az itt felsorakozott 60.000-es sereggel?

Mohammed bin Ishaq közli, hogy Abraha táborából visszatérve, Abdul Muttalib elrendelte a város kiürítését. Az emberek a közeli hegyekbe menekültek családjaikkal, félve a tömegmészárlásoktól. Majd Abdul Muttalib néhány Quraish főemberrel a Kábához ment, a záró vasgyűrűt a Ház ajtajára helyezte és a Mindenható Allahhoz imádkozott, hogy oltalmazza meg Házát. Akkoriban 360 bálvány gyülemlt fel a Kába körül, de ebben a kritikus helyzetben mindegyikről megfeledkezett. Könyörgése csak Allahhoz szólt egyedül. Ibn Hisham idéz néhány sort ebből a Prófétai Életút c. művében:

„Ó, Isten! Az ember megvédi házát, Te is véd meg Házadat. Ne engedd, hogy keresztjük és jelképeik holnap legyőzzék a Te jelképedet. Tégy úgy, ahogy Te akarsz.”

Ibn Dzsarir ekképpen idézi Abdull Muttalib könyörgését: „Ó, Uram! Nem dédelgetünk reményeket senki másban, csak Tebened. Uram! Véd meg Házadat tőlük! A ház ellensége a Te ellenséged. Állítsd meg őket, nehogy lerombolják helyedet!”

A könyörgés után Abdul Muttalib és kísérete szintén a hegyekbe ment. Másnap reggel Abraha megtette az előkészületeket Mekka elfoglalására. Kedvenc elefántja, Mahmud, a vezéreléfant, azonban térdre ereszkedett. Ütötték vasrudakkal, korbáccsal, míg a bőre fel nem hasadt, de akkor sem kelt fel. Ha dél, észak, vagy kelet felé fordították, azonnal kész volt engedelmeskedni, de ha Mekka felé kellett mennie, nyomban letérdelt. Egyszerre csak madárrajok tűntek fel és mindegyik a csőrében és karmai közt kavicsot cipelt, melyeket a seregbe zúdítottak. Akit eltalált, az összeesett. Mohammad bin Ishaq és Iqrima szerint himlő lehetett, amit első alkalommal jegyeztek fel ebben az évben Arábiában. Ibn Abbas arról írt, hogy akit egy kavics eltalált, vakarni kezdte testét, míg bőre fel nem szakadt és a csupaszs hús ki nem esett belőle. Egy másik Hadisz Abbas nyomán arról számol be, hogy hús és vér folyóssá váltak, a csont pedig láthatóvá lett. Abraha sem kerülhette el sorsát. Húsa darabokra szakadt, csontjai kilátszódtak és elvérzett. Aki csak tudott Jemen felé menekült. Nufail bin Habibot a Khathamok földjéről, aki vezetőjük volt, most arra kérték, vigye vissza őket Jemenbe, de nem állt kötélnek. Így szólt: „Ha Isten üldöz, ugyan hova tudsz menekülni? A hasadt orrú (Abrahah) hódítóból meghódított lett.”

Amint visszavonultak, folyamatosan hullottak úton-útfélen. Ata bin Yaser azt írja, hogy az egész sereg nem ott, helyben semmisült meg. Volt, aki ott lelte halálát, de volt, akit visszavonulás közben, az úton érte végzete. Abraha Khatham földjén halt meg.

A madarak támadása Muhassir helységben, a Muhassab völgyben történt Muzdalifa és Mina között. Muslim Szahihja és Abu Daud szerint (amit Dzsafar as-Sadiq hallott apjától, Imám Muhammad Baqirtól és Dzsabir ibn Abdulláhtól), a Próféta Búcsúzarándoklatán Muzdalifából Minába ment, de amikor Muhassir völgyébe ért, sietősebbre vette lépteit. Imám Nawawi ezt úgy magyarázta, hogy az elefánt incidens ott történt, ezért a zarándokoknak gyorsítaniuk kell azon a helyen, mivel Muhassir baljós hely. Imám Malik a Mu’atta c. munkájában a Prófétát idézve azt közli, hogy nyugodtan lehet tartózkodni Muzdalifában, de nem szabad elidőzni Muhassir völgyében.

Ez annyira emlékezetes esemény volt, hogy híre hamar elterjedt Arábiában, sok költő ebből dicsőhimnuszokat szerzett, minden zugban megénekeltek. A versek egy lényeges közös eleme az volt, hogy egyik sem dicsőített bálványokat, kizárólag Allahnak tulajdonították a csodát. Az Ő manifestálódását látták a Kába megmaradásában és Abraha seregének pusztulásában.

Az Arabok ezt az évet az elefánt évének hívják. Ebben az évben született Mohammed Próféta (béke reá).

### 3. MEDINA VISZONYAI

#### 3.1 ZSIDÓ JELENLÉT

Az Arábiai Zsidók történetéről nem rendelkezünk autentikus feljegyzésekkel. Sem könyv, sem táblák formájában nem szerepelnek, sem más, nem Arábiai Zsidó történetíró nem tesz róluk említést. Ennek az lehet az oka, hogy akik az Arábiai félszigeten megtelepedtek, elkerültek és el is szigetelődtek népük többi csoportjától, végül a világ többi helyén élő Zsidó közösségek megfedkeztek róluk és nem tartották számon őket. Ráadásul felhagytak Zsidó kultúrájuk művelésével, nem beszéltek Héber nyelven, még neveik is elarabosodtak. A régészeti feltárásokon előkerült agyagtáblákon Hedzsában nincs nyoma ez első évszázad előtti Zsidó jelenlétnek, eltekintve néhány Zsidó névtől. Ezért az itteni Zsidóság történetét az a szájhagyomány adja, amit azok a kortárs Arabok tartottak fenn, akik velük egy közösségben éltek.

A Hedzsazi Zsidók úgy tartják, hogy ők Mózes Próféta (béke reá) életének végső szakaszában kerültek oda. Azt állítják, hogy Mózes egy sereget küldött, hogy elűzzék Yathribból (ma Medina) az Amalekitákat, elrendelve azt, hogy egy élő lelket sem hagyhatnak meg közülük. Az Izraelita sereg végrehajtotta a parancsot, de egy nemes Amalekita herceg életét meghagyták, akivel visszatértek Palesztinába. Ekkorra Mózes már meghalt, utódja fogadta a visszatérő hadat, de látva az Amalekita herceget, a katonákat a Mózesi törvény megsértésével vádolták. Ennek következtében ők megváltak a seregtől, közösségüktől, majd visszatértek Yathribba és végleg ott telepedtek le. (Kitab al-Aghani, vol. XIX. p. 94). A Zsidók szerint, így ők az i. e. 1200 óta Yathribban élnek.

A második Zsidó migráció a Zsidók emlékezete szerint az i. e. 587-ben következett be, amikor Babilon királya, Nebukadnezár lerombolta Jeruzsálemet és szétszórta a Zsidókat a világba. Több Arab Zsidó nemzetség ekkor érkezett Wadi al-Qura, Taima és Yathrib helységekre. (Al-Baladuri, Futuh al-Buldan).

Történelmileg igazolható, hogy miután 70-ben a Rómaiak lemészárolták a Zsidókat Jeruzsálemben, lerombolták a Templomot, majd 132-ben, aki még maradt, elűzték onnan, sok Zsidó nemzetség menekült Hedzsába, ami gyakorlatilag Palesztina déli területeinek folytatása volt. Ahol vízforrásra, zöldre leltek, letelepedtek és munkával, az üzleti életbe való bekapcsolódással, fokozatosan integrálódtak a helyi környezetbe. Így épült ki Ailah, Maqna, Tabuk, Wadi al Qura, Bani Bahdal és Bani Qainuqa, valamint ebben az időben jöttek nagy számban Yathribba is.

A Yathribban megtelepedő nemzetségek közt kapott helyet Bani al Nadir és Bani Quraizah, akik Koheniták voltak, tehát előkelő, papi leszármazással büszkélkedhettek, ezért a többi Zsidó feletti vallási vezetést a kezükbe ragadták. Amikor Yathrebbre érkeztek, ott már éltek emberek, akiket legyőztek és gyakorlatilag a zöld és termékeny területek gazdái lettek.

Három évszázaddal később, 450-451-ben bekövetkezett a Maarebi gát szakadása Jemenben, amit a 34. Saba (Sába) Szúra taglal és a katasztrófa következtében Sába népei elvándorlásra kényszerültek.

Ennek következményeként Bani Ghassan Szíriában, Bani Lakm Irakban, Bani Khuzaa Dzsidda és Mekka között, Awasz és Khazradzs pedig Yathribban telepedtek meg. Mivel Yathrib felett Zsidók uralkodtak, akik először nem engedték be az Awasz és Khazradzs nemzetséget a termelésbe vett területekre, ezért ők a terméktelen, nehezen művelhető régiókban eresztettek gyökeret, ahol nehézkesen tudtak megélni. Végül egyik főnökük elment Szíriába, hogy segítséget kérjen a Bani Ghassanhoz tartozó testvéreitől, akik sereget küldtek és ezzel megtörték a Zsidók uralmát. Az Awasz és Khazradzs felügyelete alá vette Yathrebet, a két nagy Zsidó nemzetség, a Bani an-Nadir és Bani Quraizah a városon kívül eső negyedbe szorult. A harmadik nemzetség, a Bani Qainuqa nem élt barátságban a két másik Zsidó törzsszel, ők a városon belül telepedhettek meg, és ahogy akkor szokás volt, a Khazradzsokat kérték fel oltalmazójukul. Ennek válaszreakciójaként pedig Bani al Nadir és Bani Quraizah az Awaszokhoz fordult oltalomért.

A Próféta Medinába való érkezése előtt a Hedzsazi és ezen belül különös tekintettel a Medinai Zsidók pozíciójára a következők voltak jellemzők:

1. Nyelv, viselet, kultúra és életmód tekintetében teljesen elarabosodtak, még neveik is Arab nevek voltak. A Hedzsazban megtelepedett 12 Zsidó nemzetség közül csak a Bani Zuara őrizte meg a Héber neveket. Csak pár hittudós tudott Héberül. Nincs nyoma az Iszlám előtti korban az Arabtól elkülönülő kultúrának, ami megnyilvánult volna költészetben, vagy más formában. A Zsidó- Arab vegyes házasság teljesen normális volt. A vallási hagyományokon kívül más különbség nem volt köztük és az Arabok között. A túlélés miatt a felszínen Arabnak mutatkoztak, amire rákényszerültek Arábiában, de ezzel együtt nem veszítették el identitástudatukat.
2. Elarabosodásuk miatt a nyugati orientalisták egy része nem is tartja őket ténylegesen Izraelitáknak, hanem Araboknak, akik magukévá tették a Judaizmust, vagy legalábbis többségükben Arabok, akik Zsidók lettek. Nincs semmi bizonyíték arra, hogy a Zsidók Hedzsazban térítő tevékenységgel foglalkoztak volna, vagy a rabbik valaha is Arabokat hívtak volna a Judaizmusra, ahogy a Keresztény papok és misszionáriusok tették. Ezzel ellentétben, inkább büszkék voltak Izraelita származásukra. Az Arabokat pogányoknak tartották, így vallási szempontból megkülönböztették őket. Az Arab főembereken kívül nem tartották magukat a közemberekkel egyenlő szinten még akkor sem, ha az illető betért a Judaizmusba. Arra nincs történelmi bizonyíték, hogy egy Arab klán egésze, vagy egész törzs Hedzsazban betért volna a Judaizmusba, de ugyanez egyének szintjén sokszor előfordult. A Zsidókat jobban lekötötte a kereskedelem, mint vallásuk hirdetése, ezért a Judaizmus nem terjedt Hedzsazban vallásként, inkább a büszkeség jele és megkülönböztető tényező maradt a helyiek között. A Zsidó rabbik ugyanakkor virágzó üzletet tartottak fenn amulettek, szerencsét hozó tárgyak, bájitalok, stb. árulásából, az Arabok megítélésében hozzájuk kötődő efféle jártasság és „tudás” miatt.
3. Gazdaságilag sokkal erősebbek voltak az Araboknál. Mivel olyan országokból kényszerültek el (Palesztina, Szíria), ahol civilizációk, kultúrák virágoztak, onnan ideérkezve kulturális fölényben voltak a helyiekkel szemben. Olyan művészetekhez értettek, melyekről az Arabok nem is hallottak. Ugyanakkor kereskedelmi szálaik nem szűntek meg egykori anyaországaikkal és a külvilág más részével is élénk kapcsolatot ápoltak. Kezükből volt a Hidzsazba és Yathribba irányuló gabonaimport, valamint onnan a szárított datolya export. Emellett kereskedtek halakkal, baromfival, de híres volt vászonszövésük, ruhagyártásuk is. Bort importáltak Szíriából és borelosztó hálózatot tartottak fenn. A Bani Qainuqa arannyal kereskedett, de jó kovácsaik és hajóácsaik is voltak. Mindemellett a Zsidók hatalmas vagyonra tettek szert a pénzkölcsönzésből származó profitjaikból. Az Arabok, főleg az előjárók fellengzős kivagyiságát, pompáját, erőfitogtatását jól kihasználták, mert ehhez az Arabok sok kölcsönt vettek fel tőlük, amire rájött a kamat és sok esetben a kamatos kamat, ami megalapozta hosszútávon azt, hogy sokan eladósodtak nekik. Mindez sok haragot és ellenszenvet szült.
4. Abban sem voltak érdekeltek, hogy nagy barátság alakuljon ki Arab törzsek között, de abban sem, hogy ezek háborúskodjanak egymással. Mivel hatalmas kertjeik, palotáik, birtokaik voltak, melyeket a pénzkölcsönzésből szereztek, tartottak attól, hogy egy nagy Arab egység esetén ezekre ráteszik a kezüket. Akkor az volt szokásban, hogy nem élhettek a törzsek szövetséges nélkül, aki megvédi őket. Ezért mindegyik Zsidó törzs felett egy erős Arab szövetséges örködött. Ez azt is jelentette, hogy amikor az adott Arab oltalmazó egy másik Arab törzsszel háborúba keveredett, akkor a Zsidóknak katonákat kellett adniuk szövetségeseik seregébe. Ha az ellenség soraiban is voltak azokkal szövetséges Zsidók, akkor arra kényszerültek, hogy egymás ellen harcoljanak, ami önmagukon belül sok feszültséghez vezetett. Yathribban a Bani Quraizah és Bani an-Nadir oltalmazója az Awasz, míg a Bani Qainuqa szövetségese a Khazradzs törzs volt. Kevéssel a Próféta Medinába érkezése előtt a két Arab törzs összeütközésbe (Buathi ütközet) keveredett egymással, ami kihatott a Zsidó törzsek egymás közti kapcsolatára.

Ez volt a helyzet akkor, amikor Medina Iszlám hitre tért és az Iszlám Állam működni kezdett. A Próféta (béke reá) első dolgai közé tartozott az Awasz és Khazradzs törzsek egyesítése volt és ebbe az egységbe vonta be a Migránsokat, akik vele érkeztek Mekkából. Testvérségi szövetséget kötöttek és ez a Muszlim kötelékekkel átszótt szövetség kötött kétoldalú egyezségeket a Zsidókkal. Ebben előírták azt, hogy külső erő támadása ellen együtt lépnek fel. Az egyezés fontosabb cikkelyei mutatják, hogy Zsidók és Muszlimok között szoros egymásrautaltság alakult ki és érdekeik kölcsönösen megkívánták ezt az egyezséget.

„A Zsidóknak állniuk kell saját költségeiket és a Muszlimoknak is állniuk kell saját költségeiket. Ha bárkit e dokumentum aláírói közül külső támadás ér, a többinek mellé kell állnia. A feleknek kölcsönös tanácsot és konzultációt kell tartani, mert a lojalitás az árulással szemben véd.

Kapcsolataikat az egymás jogainak kölcsönös elismerése és a jóra való hajlandóság alapján kell rendezni. Akit sérelem ér, segítséget kell kapnia. Zsidóknak és Muszlimoknak egyaránt áldozniuk kell háború esetén. Yathrib a dokumentumot aláírók szent helye. Ha vita, érdekütközés lép fel, azt Allah és az ő Próféta elé kell tární. Quraish és oltalmazói nem érdemelnek védelmet. Ha Yathribot támadás éri, az aláírók egymás segítségére állnak. Minden fél felel saját területe védelméért.” (Ibn Hisham, vol. II. pp. 147-150).

Ezek voltak a szövetség fő elvei, melybe a Zsidók véglegesen beleegyeztek. Ne sokkal ezután, azonban ellenségeskedés éledt fel a Zsidók és a Próféta között, melynek fő okai a következők voltak:

Először is, a Zsidók addig a határig elfogadták a Próféta, amíg népének nevében tárgyalt és világi vezetőként, világi érdekek alapján megegyeztek velük. De látták, hogy emellett a Próféta felhív Allah, a Prófécia, a Könyv követésére, ami saját Prófétaikat és Írásukat is tartalmazza. Sürgetett az Allahal szembeni engedetlenség feladására, az Isteni Parancsolatokhoz való engedelmség követésére és saját Prófétaik törvényeinek betartására. Ezzel nem tudtak kiegyezni. Attól tartottak, hogy ez az univerzális ideológiai mozgalom össze nem egyeztethető merev vallási szokásaikkal.

Másodszor, látták, hogy az Awasz, Khazradzs és a Menekültek egyesültek, Iszlám testvérséget fogadtak, melyhez a Medina környékén élő más törzsek is csatlakoztak. Ez nem állt összhangban azzal a politikával, amivel ők az Arab törzseket eddig megosztották és érdekeiket e mentén érvényesítették. Az új rendszer nem kínálta ezt a lehetőséget.

Harmadik, pedig a Próféta (béke reá) gazdasági és társadalmi reformjai voltak, melyek között „törvénybe ütköző” kategóriába került a kamat, ami jólétük alapjául szolgált. Attól tartottak, hogy ha ez a tilalom egész Arábiában elterjed, akkor gazdasági válságot idéz elő köreikben.

A fenti okok miatt ők a Próféta elképzeléseit ellenezték és annak ellenzékét képviselték. Ez az ellenállás összehozta őket a Hipokritákkal és azokkal a törzsekkel, akik ellenségesek voltak az Iszlámmal. Első számú célpontjaik az Awasz és Khazradzs törzsek voltak, akiket több száz éve ismertek. A Buathi csatájukat felidézve mindent elkövettek, hogy egykori szembenállásukat felélesszék és ezzel az Iszlám testvériségét bomlasszák. Gazdasági eszközeik széles tárházát bevetették a Muszlimok ellen.

Még a Badri ütközet előtt szembehelyezkedtek a Medinában kötött egyezésükkel, de mikor látták, hogy a Próféta fényes győzelmet aratott Quraish fölött ez elkeserítette őket. Ők arra számítottak, hogy a Badri ütközetben a hatalmas és erős Quraish legyőzi Mohammedet és elsöpri az Iszlámot.

A Badri ütközetet követően a Bani Qainuqa volt az első Zsidó nemzetség, akik nyilvánosan kiléptek az egyezésből. Ők Medina belvárosában éltek. Aranyüzleteik és kovácsműhelyeik frekventált helyeken kínálták magukat, így a Muszlimok állandóan náluk vásároltak. Büszkéek voltak bátorságukra és vitézségükre. Mivel kovácsok voltak, még gyermekeik is fegyvert hordtak. 700 jól felszerelt harcost bármikor ki tudtak volna állítani maguk közül. A Khazradzsokkal álltak védelmi kapcsolatban, akiknek vezetője a Hipokrita Abdullah bin Ubayyi volt. A Muszlimok Badri győzelme rengeteg indulatot szabadított fel bennük, zaklatták a Muszlimokat, férfiakat és nőket egyaránt. Egy alkalommal egy Muszlim nő tért be üzletükbe, akit megfosztottak ruhájától és pucéran kényszerült elmenekülni a bazárban. Ez az incidens mindkét oldalon több halálos áldozatot követelő leszámolás sorozatot indított

el. A Próféta személyesen látogatta meg a helyet, hogy békét teremtsen. Tanácsot ült velük, de ezt a választ kapta: „Ó Mohammed! Talán azt gondolod, hogy mi olyanok vagyunk, mint Quraish? Ők nem tudnak harcolni, ezért legyőzheted őket. De ha arra kerül a sor, akkor majd meglátod, hogy miként harcolnak az igazi férfiak.” Ez hadüzenet volt. Válaszul a Próféta a Hidzsra 2. évének Shawwal havában ostromgyűrűbe zárta őket. Két hét múlva azonban megadták magukat, majd harcosaikat börtönbe zárták. Abdallah bin Ubayyi járult közre érdekükben és felmentést kért számukra. A Próféta helyt adott a kérésnek és száműzte Bani Qainuqát Medinából. Hátra kellett hagyniuk tulajdonaikat, felszereléseiket, fegyvereiket és üzletüket. (Ibn Sa'd, Ibn Hisham, Tarikh Tabari).

A megtorló intézkedések után egy ideig Félelem ült a Medinában maradt Zsidó nemzetségeken. A Hidzsra 3. évének Shawwal havában azzal a szándékkal, hogy megtorolják a Badri ütközetben elszenvedett vereséget, Quraish Medina ellen vonult katonáival. A Zsidók látták, hogy a Próféta (béke reá) csak ezer hadra fogható embert tud kiállítani ellenük, akik közül 300 Hipokrita dezertált, visszatért Medinába és a maradék hétszáz, összesen háromezer jól felfegyverzett Quraish harcossal néz farkasszemet. Ekkor a Zsidók megszegették az egyezséget, nem adtak katonát a Prófétnak a város védelméhez. Később, mikor a Muszlimok az Uhudi ütközetet elvesztették, tovább bátorodtak. Odáig jutottak, hogy Bani Nadir egy titkos tervet szőtt a Próféta (béke reá) életének kioltására. A terv még kivitelezése előtt elbukott. A Bi'r Maunahnál történt események után (Hidzsra 4. Safar hó), Amr bin Umayya Dameri bosszúból megölt két férfit Bani Amir törzsből, de hibázott. Az áldozatok Muszlimokkal szövetséges törzsbe tartoztak és Amr összetévesztette őket az ellenséggel. A hiba miatt a Muszlimoknak elégtételt kellett fizetni. Bani Nadir és Bani Amir szövetségesek voltak, így a Próféta (béke reá) elment hozzájuk néhány követőjével, hogy járuljanak hozzá az elégtétel fizetéséhez. Látszólag beleegyeztek, de titokban azt tervezték, hogy a ház tetejéről, ahol a Próféta ül, egy emberük sziklát ejt a Próféta és megöli. Mielőtt kivitelezték volna a tervet, Mohammedet informálták és ő azonnal visszatért Medinába.

A Próféta ultimátumot küldött nekik, melyben egyezségezés és árulás miatt felszólította őket tíz napon belül Medina elhagyására. Ha valaki hátramarad, azt kardélre hányják. Ezalatt Abdullah bin Ubayy maradásra bírta őket. Egy levélben közölte velük, hogy küld nekik ezer embert, valamint Bani Quraizah és Ghatafan szintén sereget állít ki támogatásukra, ezért maradjanak, nem kell menniük. A hazug üzenet miatt az válaszolták a Prófétnak, hogy nem mennek el a városból. Ezután a Hidzsra 4. évének Rabi' al-Awwal havában a Próféta ostrom alá vette őket, ami egyesek szerint 6, mások szerint 15 napig tartott, míg végül beleegyeztek Medina elhagyásába azzal a feltétellel, hogy összesen három teverakományt vihetnek magukkal személyes ingóságaikkal. Csak két Banu Nadir maradt, akik felvették az Iszlámot. A többiek Szíriába és Khaiberbe távoztak.

### **3.2. HIPOKRITÁK MEDINÁBAN**

Mielőtt a Próféta (béke reá) Medinába jött, az Awasz és Khazradzs törzsek megelégtették egymás közti rivalizálásukat, viszálykodásaikat és megállapodtak egy közös vezetésben, egy személy kiválasztásában, aki mindnyájuk királya lesz. Ez lett volna Abdullah bin Ubayy bin Salul, a Khazradzsok főnöke. Mohammad bin Ishaq azt közölte, hogy a Khazradzsok között soha nem vitatták személyét és az Awasz-ok is elfogadták. (Ibn Hisham, vol. II. p. 234).

Ez volt a helyzet akkor, amikor az Iszlám elérte Medinát és mindkét törzs meghatározó emberei felvették a hitet. Még azelőtt, hogy a Próféta (béke reá) a Medinába szóló meghívást megkapta volna, Abbas bin Ubadah bin Nadlah Ansari el akarta tolni a Próféta Medinába érkezését, amíg Abdallah Ubayy szintén csatlakozik a szövetséges nyilatkozathoz és a meghíváshoz, mert így szándékai szerint Medina közmegállapodás alapján vált volna az Iszlám központjává. De a küldöttség, amely tető alá hozta Mekkában a szövetséges megállapodást, nem tulajdonított jelentőséget Abbas bin Ubadah javaslatának és mindkét törzsből összesen 75 fő, minden veszélyt felvállalva a Próféta Medinába

hívta. (Ibn Hisham, vol. II. P. 89). A 8. Szúra Al-Anfal (Hadizsákmány) bevezetőjében ezt részletesen tárgyaljuk.

Amikor a Próféta Medinába érkezett, az Iszlám mélyen gyökeret vert és behatolt az Anszarok (Pártfogók) házaiba. Ez ellen Abdallah bin Ubayy nem tehetett semmit és nem volt más hátra, minthogy ő is felvegye az Iszlámot, ha a város vezetésében benn akar maradni. Több más törzsi vezetővel úgy vették fel a hitet, hogy belül majd szétvetette őket a düh. Abdallah bin Ubayy különösen bánta a Próféta érkezését, hiszen egyedül ez akadályozta meg abban, hogy király legyen. Éveken keresztül ez dolgozott benne, ami áthatotta gondolatait és cselekedeteit. Amikor péntekenként a Próféta (béke reá) szentbeszédet tartott, Abdulla bin Ubayy rendszerint ezelőtt felállt és így szólt: „Ó emberek! Allah Próféta van köztetek, kivel Allah tisztelt meg benneteket. Ezért támogassátok őt, halljátok és engedelmeskedjetez neki.” (Ibn Hisham, vol. III, p. 111.) Képmutatását nem tudta tagadni, Iszlám ellenességét gúnyjal, a Próféta és a Muszlimok elleni indított lejárató kampányokkal érzékeltette.

Egy alkalommal, amikor a Próféta az utcán sétált, Abdallah bin Ubayy durva szavakkal sértegette őt. Amikor a Próféta elpanaszolta az esetet Sa'd bin Ubadahnak, ő ezt válaszolta: „Ó Allah Próféta! Ne légy kemény velem. Mikor Allah téged hozzánk küldött, mi éppen a koronázására készültünk és Istenemre, azt hiszi, hogy te loptad el a királyságát!” (Ibn Hisham, vol. II. p. 237-238).

A Badri ütközet után, amikor a Próféta (béke reá) támadást intézett egységszegés és lázadás szervezés miatt Bani Qainuqa Zsidó nemzetség ellen, Abdallah bin Ubayy melléjük állt és a Próféta páncélingjét megragadva így szólt: „Ez a 700 harcos segített és védett az ellenségeimmel szemben. Te meg egy reggelen mindet levágnád? Istenemre, nem megyek el tőled addig, míg meg nem bocsájtasz védenckemnek.” (Ibn Hisham, vol. III. p. 51-52).

Az Uhudi csata idején ez az ember nyílt árulást követett el, amikor 300 harcosát visszahívta a csatamezőről. Amikor ez az eset megtörtént, Quraish 3000 katonával vonult Medina ellen, míg a Próféta csak 1000 harcosa volt, hogy feltartóztassa. Ebből az 1000-ból hívott vissza 300 férfit ez a Hipokrita és a Próféta csak 700 katonája maradt a 3000-el szemben. Ezután a legegyszerűbb emberek is tudták Medinában, ki Abdallah bin Ubayy és az ő társasága. Ezért történhetett, hogy amikor az Uhudot követő első pénteken Abdallah újból felállt, hogy a szokásos beszédét megtartsa, az emberek ruhájánál fogva cibálták vissza a földre és mondták: „Te nem vagy arra méltó, hogy itt beszélj.” Ez volt az első alkalom Medinában, hogy megszégyenítették. Haragra gerjedt és az emberek fejei fölött átugrálva elhagyta a mecsetet. A mecset bejáratánál egy Anszar így szólt hozzá: „Mit csinálsz? Menj vissza és kérd meg a Próféta (béke reá), hogy imádkozzon bűnbocsánatért részedre.” Erre ő: „Nem akarom, hogy ő bűnbocsánatot kérjen nekem.” (Ibn Hisham, vol. III, p. 111).

A Hidzsra 4 évében történt a Bani an-Nadir elleni csata. Ekkor még nyíltabban támogatta Abdallah a Muszlimok ellenségeit. Míg a Próféta (béke reá) és elkötelezett követői a harcra készültek, addig a Hipokriták titkos üzenetet küldtek a Zsidóknak ezzel a tartalommal: „Tartsatok ki, mi veletek vagyunk. Ha megtámadnak titeket, segíteni fogunk. Ha elűznek benneteket, veletek megyünk.” Ezt az összeesküvést Allah fedte fel és kinyilatkoztatta az 59. Al-Hashr (Számvetés) Szúra 11-17 verseiben. Annak ellenére, hogy tudta és ismerte, a Próféta (béke reá) mégis nyájas és lágyszívú volt vele. Sok képmutató állt mögötte. Az Awasz és Khazradzs főnökök többsége támogatta őt. Medina lakosságának fele a befolyása alatt állt, amit jól mutatott az Uhudi ütközet. Ilyen körülmények között nem lett volna szerencsés háborút kezdeményezni a belső ellenséggel, amikor külsőből is volt elég. Képmutatásukat elfogadva, a Próféta nagy türelemmel viseltetett irántuk hosszú időn keresztül. Ezeknek az embereknek nem volt bátorságuk, hogy hitetlenekként a hívők elé álljanak és nyíltan felvállalják kilétüket és ahhoz is gyávák voltak, hogy velük együtt kivonuljanak a harcmezőre szembenézni az ellenséggel. A városon belül fontos tényezők voltak, de Allah gyenge jellemet osztott rájuk, ahogy az 59. Al-Hashr (Számvetés) Szúra 12-14 versei jól leírják. Úgy gondolták, hogy jólétük a Muszlimok kezében van. Ezért eljártak a mecsetbe, imádkoztak, Zakat adót fizettek és hitvallást tettek olyankor is, amikor nem kellett volna. Ezrével hozták fel Hipokrita tetteik igazolására érveiket, melyekkel Anszar honfitársaikat félrevezették, hogy azt higgyék, midig is velük voltak. Ezzel nem csak attól mentették



meg magukat, hogy az Anszaroktól szeparálják magukat, mert az végzetes lett volna számukra, hanem azt is bizonyítani akarták, hogy ők a Muszlim Testvériség részei.

Ez állt a háttérben akkor, amikor Abdullah bin Ubayy és Hipokrita kísérői lehetőséget kaptak, hogy a Prófétával (béke reá) kivonuljanak Bani Mustaliq ellen és egyszerre két ármányt szőjenek, melyekkel a Muszlim egységet aláaknázzák. A Korán tiszta tanításainak, a Próféta egyenes jellemének és a Muszlimok erényének, magas moráljának köszönhetően egyik tervük sem sikerült, lelepleződtek és maguk szégyenültek meg. Az egyik ármányuk a 24. An-Nur (Világosság) Szúrában, a másik ebben kerül terítékre.

Az esetet Bukhari, Muslim, Ahmad, Nasai, Tirmidhi, Baihaqi, Tabari, Ibn Marduyah, Abur Razzaq, Ibn Dzsarir Tabari, Ibn Sa'Id és Muhammad bin Ishaq közli számos megbízható hivatkozási láncon keresztül. Számos Hadiszban nem nevezik meg, melyik hadjárathoz kötődött az eset, de néhányuk a Tabuki csata idejéhez köti. Amiben mindenki egyetért, hogy az eset Bani Mustaliq elleni kivonuláshoz kapcsolódik.

A Bani Mustaliq-kal szemben megívott harc után a sereg Muraisi-nál tartott pihenőt. Egyszer vita kerekedett két férfi között a kútnál, akik vízért mentek. Az egyikük Dzsehdzsah bin Masud Ghifari, Omar szolgálója volt, aki az ő lovát vezette oda. A másik Sinan bin Wabar al-Dzsuhani, akinek törzse a Khazradzsokkal állt szövetségben. A durva szavak tettelegességgé fajultak és Dzsehdzsah megütötte Sinant, aki Anszar volt és az ő az egykori Jemenita tradíciója alapján, ez hatalmas megszegésnek számított. Ekkor Sinan az Anszarokat, Dzsehdzsah pedig a Menekülteket (Muhadzsir) hívta segítségül. Abdallah bin Ubayy hírt vett az esetnek és szólította az Awasz és Khazradzs törzseket, menjenek és segítsék szövetségeseiket. Néhány Muhadzsir is csatlakozott. A vita akár fegyveres leszámolássá is fokozódhatott volna az Anszarok és Muhadzsirok között, ami nagyon kellemetlen lett volna, hisz éppen győzelmet arattak az ellenségük felett és jelenleg még ellenséges területen állomásoztak. A Próféta meghallotta a zajokat és így szólt: „Mi ez a pogány viselkedés? Mire mentek ezzel a hívással? Hagyjatok fel ezzel a mocsokkal!” A két szembenálló fél leült, megbeszélték és elrendezték a vitát. Sinan elnézést kért Dzsehdzsah-tól és helyreállt a béke. Ezt követően azok, kiket érintett Abdullah bin Ubayyi viselkedése, így szóltak hozzá: „Eddig élt bennünk a remény, hogy velünk vagy és védelmünkre kelsz, de úgy látszik, hogy te azokat támogadod, kik ellenük kelnek. Ibn Ubayy feldühödött: „Ezt magatok csináltátok. Ezeknek az embereknek ti adtatok fedelmet az országotokban és ti osztottátok meg velük javaitokat. Ma pedig riválisaitok. Mi illene hozzánk jobban, mint Quraish nincstelenjei! Ahogy egy mondás mondja: Addig eteted a kutyát, míg téged is felfal! Ha visszatartanátok tőlük javaitokat, máshova mennének. Istenemre, ha visszatérünk Medinába, a nemesek elűzik ezt a pórnépet.”

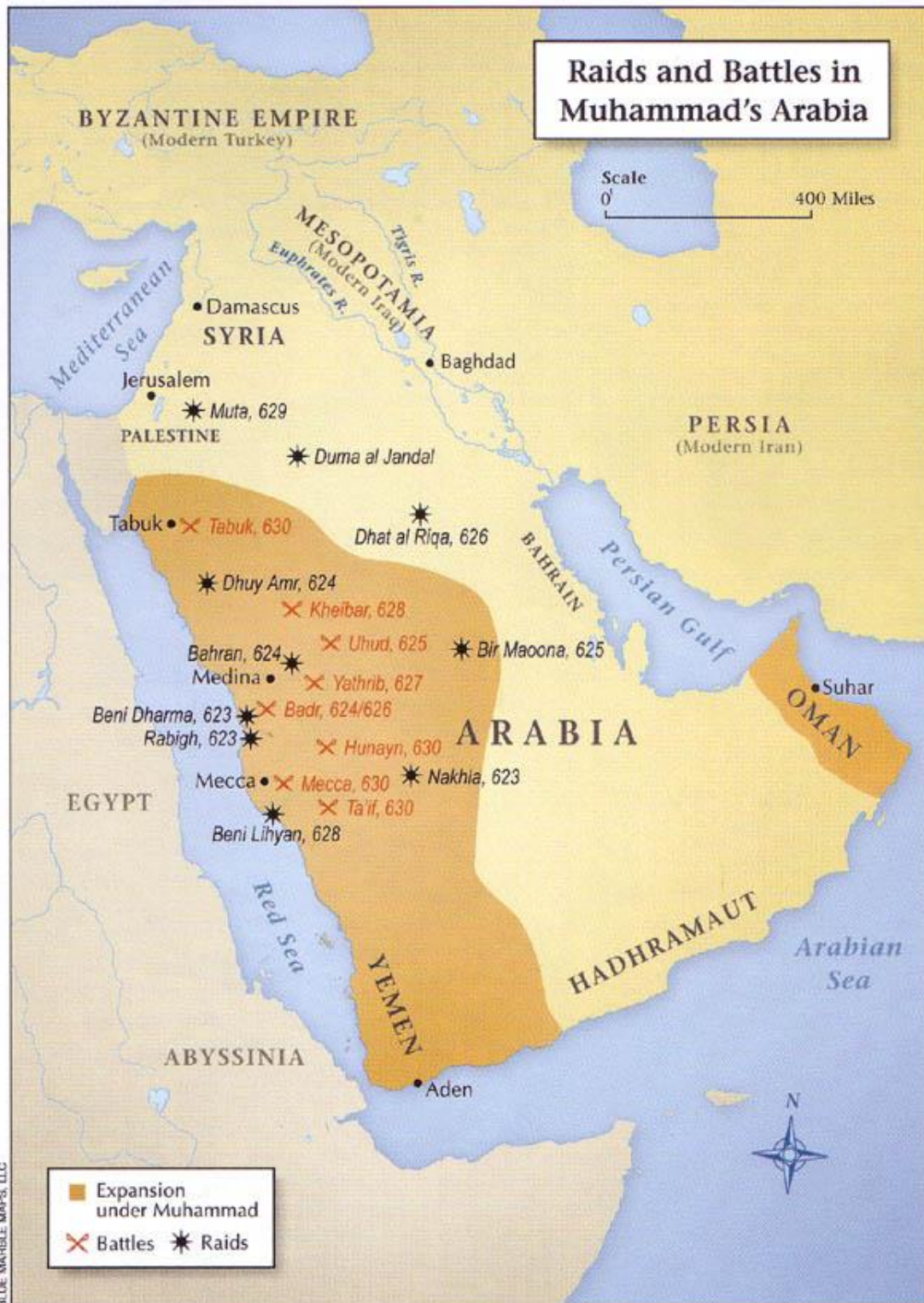
Egy fiatal fiú, Zaid bin Arqam szintén jelen volt akkor, amikor ezek a szavak elhangzottak. Elmondta nagybátyjának, aki Anszar főember volt és ő beszámolt a Prófétának (béke reá). A Próféta hívatta Zaidot és kikérdezte a történetekről, ő pedig megismételt minden szót úgy, ahogy hallott. A Próféta így szólt: „Ó Zaid! Talán elégedetlen vagy Ubayy-al, vagy nem jól hallottad, amit mond. Csak arra gondolhattál, hogy Ubayy ezt állítja.” De Zaid nem tárgított és mondta: „Nem, Istenre esküszöm, hogy hallottam, amit ezt mondja.” A Próféta magához szólította Ubayyt, aki fogadkozott, hogy nem mondott semmi ilyesmit.

Mikor Omar tudomást szerzett az esetről a Prófétához sietett: „Kérlek, engedd meg, hogy kardélre hányjam ezt a képmutató alakot. Vagy, ha úgy gondold, ez nem nekem való, adj engedélyt, hogy az Anszarok közül Muadh bin Dzsabal, vagy Abbad bin Bishr, vagy Sad bin Mu'adh, vagy Mohammad bin Maslamah menjen és végezzen vele. A Próféta így válaszolt: „Nem. Ha megteszitek, az emberek közt az a szóbeszéd fog lábra kapni, hogy Mohammed megöli követőit.” Ezt követően azonnal elrendelte, hogy induljanak. Ez olyan napszakban volt, amikor a Próféta még sohasem utazott. Az erőltetett menet 30 órát vett igénybe, annyira feszített volt, hogy az emberek teljesen kimerültek. Amint földre kerültek a következő pihenőhelyen, nyomban elaludtak. Ezt azért tette, hogy elvonja az emberek figyelmét attól, ami Murasi kútjánál történt.

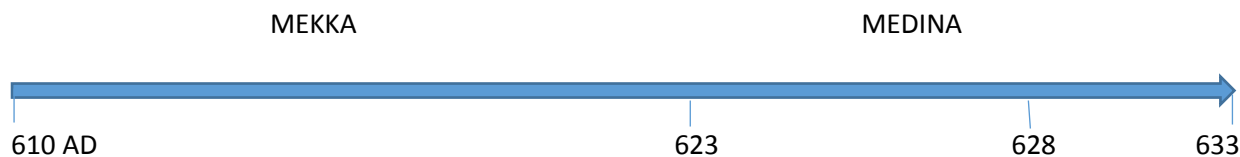
Terjedtek a hírek az Anszar harcosok között, ami egyre erősebb haraggal töltötte el őket Ubayy ellen. Az emberek azt tanácsolták neki, hogy menjen és kérjen bocsánatot a Prófétától (béke reá), de ő ezt

elutasította. „Azt kértétek, higgyek benne, hittem benne, azt kértétek fizessek Zakat adót, én fizettem Zakat adót a saját vagyonomból, egy maradt még hátra, hogy leboruljak Mohammed előtt... Hát nem!” Az Anszarok dühe csak nőtt, már nyilvánosan szidták és átkozták. Amikor a menet megérkezett Medinába, Abdullah, Ubayy fia apja elé állt és kivont karddal így szólt: „Azt mondtad, ha visszaérsz Medinába, a nemesek elűzik innen a pórnépet. Most már tudod, ki a nemes? Te, vagy Allah és az Ő Prófétája? Istenemre, nem léphetsz be Medinába, míg Allah Prófétája (béke reá) erre engedélyt nem ad.” Ubayy felkiáltott: „Ó Khazradzsok! Nézzétek! Saját fiam utamat állja, hogy belépjek Medinába!” Elért ennek híre a Prófétához is, aki így szólt: „Mondjátok meg Abdullahnak, hogy engedje apját hazatérni.” Abdullah megjegyezte: „Ha a Próféta engedi, akkor beléphetsz.” A Próféta Omarhoz fordult: „Mit gondolsz Omar? Ha azon a napon megölted volna, amikor engedélyemet kérted rá, az sokakat feldühített volna, akik ma ellenünkre lennének. Ha ma elrendelném, hogy öljék meg, akkor a nép azonnal megölné.” Omar így felelt: „Istenemre! Látom már, hogy Allah Prófétájának szavai mögött nagyobb bölcsesség van, mint saját szavaim mögött. Ezek az események övezték a Szúra kinyilatkoztatását, ami a Próféta Medinába érkezésekor történt.

#### **4. VÉDELMI HÁBORÚK**



A fenti ábra mutatja azokat a helyszíneket, ahol a formálódó Iszlám Államnak, Mohammed (béke reá) idejében milyen önvédelmi háborúkat kellett folytatnia fennmaradása érdekében. A támadók: Quraish, a három Zsidó törzs Medinában, Hipokriták és az ő szövetségeseik. Gyakorlatilag az egész Arab félsziget.



A Prófécia teljes időszaka 23 évig tartott, melyből 13 év Mekkában, 10 év Medinában zajlott.

1. Mekkában az Iszlám üldözött vallás volt és a Muszlimok túl gyengék voltak ahhoz, hogy megvédjék magukat. Ebben az időszakban az Iszlám kinyilatkoztatásai a Monoteizmussal, Túlvilággal és Mohammed (béke reá) Próféciájával foglalkoztak.
2. A Menekülés (Hidsra, i. sz. 622.) után Medinában a Muszlimok államot alapítottak, melyet minden oldalról ellenség fenyegett. A védelem elkerülhetetlen volt. Ebben az időszakban az állam működtetését szolgáló instrukciókról, gazdasági, pénzforgalmi és társadalmi kapcsolatok szabályozásáról szóló versek nyilatkoztak ki és itt születtek a védelmet célzó Dzsihádra vonatkozó előírások is.
3. A háborúk legintenzívebb időszaka öt évet vett igénybe (623-628), amikor mind külső, mind belső ellenség törekedett az Iszlám ellehetetlenítésére. A belső ellenség közt volt az a három Zsidó törzs is, akik megszegtek az Iszlám Állammal kötött megállapodást és az ellenség oldalára álltak. Ez az 5 év szolgál azoknak a politikusoknak kifogyhatatlan munícióul, akik a Muszlimok és Zsidók közé tüzet szítanak. Ez azonban nagy hiba.
  - 3.1. Ezeket a háborúkat három Zsidó törzs és nem a Judaizmus ellen vívták. Ezekből nem vonhat le senki általános következtetéseket
  - 3.2. Az ebben az 5 évben született Korán kinyilatkoztatások a három Zsidó törzset és nem a Zsidóságot célozták.
  - 3.3. A 623 előtt született versek csak azokat a Zsidókat ítélik el, akik a Mózes és Allah közti szövetséget megszegték, de jelentésük általános. Mindenkire vonatkoznak, aki az Allahal kötött szövetséget megköti, ebben a Zsidók csupán történelmi példaként lettek megidézve.
  - 3.4. 628 után nem volt háború Zsidók és Muszlimok között, kapcsolatuk konszolidálódott.

A Mekkai és Medinai korszak még egy fontos útmutatást ad. Mekkában vallási közösségként, Medinában államként funkcionált az Iszlám. A vallási közösség egy gondolkodó, tanító köré csoportosult kongregáció, melynek kohézióját a Korán adja. Medinában pedig saját állami struktúrával, adminisztrációval szembesülünk, ami főlé emelkedik a Korán, tehát az szabja meg az állam működésének elveit. Az Iszlám nem lehet „Egyház”!!! Nem működhet egy szekuláris állam által elfogadott vallásként. Egy szekuláris állam jóváhagyhatja egyes Muszlim közösségek működését, párbeszéd is fennállhat közöttük, de sem jogalkotási, sem igazságszolgáltatási területen eddig nem történt közeledés Iszlám és a Nyugati adminisztrációk között. Márpedig, amíg ez a helyzet fennmarad, a Korán 60%-át nem követheti a hívő. Amíg az Iszlámot „Egyházként”, vagy „hitként” kezelik, addig ez a probléma fenn fog maradni.

A Nyugati típusú törvényalkotás és az Iszlám Shariya harmonizálható.

## 5. VALLÁSI KÖRNYEZET AZ ISZLÁM ELJÖVETELE ELŐTT

### 5.1 EGYIPTOMI KRONOLÓGIA ÉS IZRAEL

Amennyiben összehasonlító történeti egybevetést akarunk tenni Egyiptom és Izrael között, ismernünk kell azokat az időket, melyeket az egyiptomi történelem pontosan számon tart. Izrael feljegyzései Egyiptomról sokkal későbbi századokban keletkeztek, mint Egyiptom és Izrael valóságos kapcsolata. Egyiptom feljegyzéseit Izraellel kapcsolatban, kőoszlopokon, szobrokon, síremlékeken találjuk bevéssve. A ma is élő civilizációk közül Egyiptom és Kína tud legtávolabbra visszatekinteni történelmében. Egyiptom számunkra fontosabb, mert földrajzi szempontból központi elhelyezkedésű, befolyásolta Ázsia, Afrika, Európa majdnem minden kulturális hullámát, ugyanakkor maga is ezek befolyása alá került. Nem történhetett semmi a Mediterrán medencéjének történelmében Egyiptomi vonatkozások nélkül. Az Egyiptomi időszámítás kezdete durván a pre- Dinasztikus és Dinasztikus korokba nyúlik vissza, ahol a pre- Dinasztikus jóformán történelem előtti idő. Kutatások fényt derítettek arra, hogy ez a korszak is bővelkedett kulturális vívmányokban, ma már ismerjük művészetét, szerszám használatát. Több ismerettel rendelkezünk minderről, mint bármely más ország tekintetében ugyanerről az időről. Az első dinasztia megjelenésével kezdetét vette a Dinasztikus időszak.

Kik voltak az első dinasztia és miért tulajdonítanak ezeknek olyan nagy jelentőséget az Egyiptomi kronológiában? Az ok, hogy bármennyire is sokat tudunk a Dinasztikus időszak eseményeinek egymás utániságáról, történetekről, művészetről, öltözködési szokásokról, kultuszokról, szertartásokról, társadalmi és gazdasági helyzetről, de nem vagyunk képesek - kevés kivételtől eltekintve – ezeket saját időszámítás előtti kronológiánkhoz rendelni. Csupán egy Dinasztia nevével jelzett korszakhoz tudunk eseményeket, tárgyi emlékeket rendelni. Ennek megfelelően, bizonyos kultuszok, vagy inváziók pl. a 18-ik dinasztia korához köthetők, de ennek pontos időbeni egybeesését nem ismerjük. A Dinasztikus felosztás Manetho iratainak fennmaradt részleteiből ismert, aki egy Egyiptomi pap és évkönyvíró volt az első és második Ptolemaiosz idején (i.e. 313-246). A Ptolemaioszok örökölték Nagy Sándor Birodalmából Egyiptomot. Az ő görög nyelvű feljegyzése volt az első összekötő kapocs az Óegyiptomi történetekhez. Az ő Dinasztia felosztása adja meg azt a vázlat, amibe az egyre bővülő ismeretanyagokat bele tudjuk helyezni, melyek szoborfeliratok, síremlékek és ásatások feltárásából származnak. Az első dinasztia a Felső és Alsó Egyiptom egyesítésével vette kezdetét, amit durván kalkulálva az i.e. 5500 és i.e. 3300 közé tehetünk.

A két Egyiptomot etnikai és talán földrajzi megosztottság is elválasztotta egymástól, melyek feloldódtak egymásban az egyesüléskor. Alsó Egyiptom a Mediterrán medence, lakossága keveredett, magába olvasztotta a helyi népek minden jellegzetességét. Felső Egyiptom Afrika bejárata, túlnyomóan afrikai jellemzőkkel. Innen vezetett átjáró Núbia, Szudán, Abesszínia, stb. felé. Egész Egyiptomra jellemző volt a Nílus part menti vidékekre épülő életmód. Nílus nélkül egész Egyiptom, eltérő klímaviszonyokkal rendelkező sivatagi sávokból állna csupán, melyek kiterjednek a Szaharára, Líbiai sivatagra, Arábiai sivatagra, ami tovább nyúlik a Perzsa, Beludzsisztáni, Szindh, Radzsputana sivatagok felé, innen pedig kapcsolódik Ázsia Góbi sivatagjához. Felső Egyiptomot egy szabálytalan vonal írja körül, mely követi a Nílus partját. Ezzel szemben Alsó Egyiptom a Nílus deltája miatt tágas területen terjeszkedik, ahol a Nílus vízhozamától függően a partvonal évszakoktól függően változott és ez az ingadozás néhol elérte a 300 km-es partsáv változást. Alsó Egyiptomban sok volt a mocsár, mely fekvése gyakori fizikai változásoknak volt kitéve. Inváziók és külső migrációk miatt lakosságának

nem alakult ki a stabil karaktere. Nagyobb városai, Sais, Tanis (Zoan) gyakran cseréltek gazdát, ezzel jelleget, Memphis (a modern Kairóhoz közel) akkoriban a Delta tőszomszédságába esett. Felső Egyiptom városai, pl. Théba, ezzel szemben biztonságban voltak a Nílus vizétől, ezért hatalmas emlékművek, síremlékek, templomok otthonává válhattak. Ez a helyzet megváltozott az Asszuáni gát felépítésével.

A két Egyiptom egyesülését követően a királyok dupla koronát viseltek.

Felső és Alsó Egyiptom között soha nem határozták meg pontosan határt, mert az ország politikai egységének gyakori megszakítása ellenére, Egyiptom valódi egységét a Nílus teremtette meg. Hozzávetőleg Alsó Egyiptom a mai Kairótól délre kezdődik és a Deltáig tart. A Kairó –Assiut közti területet néha Közép Egyiptom néven is említik és megkülönböztetik Felső Egyiptomtól. Mivel a régi dátum meghatározások széles skálán ingadoznak a különböző szerzők műveiben, ezért biztosabb, ha Manetho felosztását választjuk és a Dinasztiák rendje szerint haladunk. A későbbi időszakokban megnevezhetnénk, kalkulált időszámítás előtti időket, de ezek az adatok bizonytalanok, míg a Dinasztiák tényszerűek, és stabil alapot nyújtanak az Egyiptomi történelmi hozzárendelésekhez. Még így is előfordul, hogy Manetho adatai pontatlanok. ez adódhat az ő eseti pontatlanságából, vagy azéből, aki őt referenciaként használta.

Harminckilenc dinasziát tartunk számon, melyek az alábbi csoportokba oszthatók:

1. Óbirodalom Dinasztiái. I-VII Dinasztia, melyből az első három megvetette az új Egyiptomi művészetek alapját, a IV-V pedig hozzákezdett a piramis építkezésekhez. Ekkor épült a három piramis Gizában. Ekkor a főváros Memphis volt Alsó Egyiptomban, közel a mai Kairóhoz.
2. Közép Birodalom, a IX-XVII Dinasztiák kora. A IX és X Dinasztia idején a központ Memphistől áttevődött Közép Egyiptomba. A XII. Dinasztia alatt hatalmas emlékművek épültek Théba közelében (Karnak, Luxor, stb.). Az Alsó Egyiptomot ért küldő támadások tették szükségessé az áttelepülést a Nílus egy felsőbb szakaszára. A XV-XVII. Dinasztiák jelenítették meg a Hyksos periódust, amikor egy Szír Dinasztia uralkodott Alsó Egyiptomon, akik kiterjesztették hatalmukat a helyi Felső Egyiptomi Dinasztiákra és a Mediterrán más régióira.
3. Új Birodalom, XVII-XX. Dinasztiák, eseményekben dús időszak. A dátumok ekkorra már jobban beazonosíthatók. Kb. az i.e. 1580 és i.e. 1200 közé datálható. Az idegen Hyksos Dinasztiát elűzték, a birodalom Szíriától Nubiáig ért, talán az Eufráteszt is érintette. Az Egyiptomi művészet szempontjából nagyon termékeny időszak.
4. A Delta Dinasztiái, XXI-XXXI beleértve Sais Dinasztiát (a Nílus Delta nyugati ága mentén). Asszír és Perzsa támadások érik ekkor Egyiptomot. Ezek dátumai már bizonyossággal megállapíthatók. A XXI. Dinasztia az i.e. 1100, a XXVII. pedig az i.e.525-re esik, amikor a Perzsák Kambüszész vezérletével inváziót intéztek és megingatták a helyi Dinasztiák hatalmát, míg a XXXI. Dinasztia utolsó fáraója Etiópiába menekült i.e.340-ben.
5. Az Egyiptomi Dinasztiák kora ezzel véget ért. Elérkeztünk Nagy Sándor hódításainak idejére, i.e.332 és a Ptolemaioszok Dinasztiájának korszakába, i.e. 323-30, majd ezt váltotta a Római Birodalom i.e. 30- i.sz.639. Ezt követte az Arab és Török hódítások kora, ami kialakította a modern Egyiptomot és az Egyiptomi Muszlim civilizációt.

A kronológia tisztázása után azonosítani tudjuk azt az időszakot, amikor Izrael Egyiptomban élt, látjuk az Egyiptomi történelem erre eső szakaszát, amikor az érintkezés köztük létrejött. Ismertettük, hogy a XV-XVII. Dinasztiák, a Hyksosok kora volt, akiket Pásztor Királyok néven is ismerünk. Idegenekként kerültek ide Ázsiából, de nem világos egyelőre, hogy ott melyik etnikumból származtak. Josephus Flavius feltételezte, hogy Izraeliták voltak, de ez az elmélet nem tartható. Sejthető, hogy Föníciaiak,

Amalekiták, vagy Hettiták. Mindenesetre Szemiták voltak. Ők alapították Zoan (Tanis) városát a Nílus Delta keleti vidékén és szoros kommunikációt folytattak a Hettita Hebronnal, dél Palesztinában. Ez volt ugyan saját városuk, de fővárosuk az Egyiptomi központ, Memphis lehetett akkor, amikor hatalmuk csúcán voltak. Sémi ábécét használtak 22 betűvel, ami a Föníciaiak közvetítésével terjedt és lett a modern ábécék egyik őse. Írásuk szerepet játszott abban, hogy az Egyiptomi Hieroglifákat és képirást felváltotta a fonetikus írás.

Mivel a Hyksosok szoros kapcsolatban álltak Palesztinában Hebronnal, ahol Ábrahám élt és Izrael letelepedett annak idején, ezen a szálon összefüggést találunk az Izraeliták erre a korra eső betelepülésével Zoanba, Egyiptomba. Említést érdemel, hogy dél Palesztina szegény ország volt, gyakran ütötte fel a fejét éhínség, míg a Nílus Deltát a Nílus gazdagsággal látta el. Itt csak akkor fordult elő éhezés, ha valami miatt elmaradt a Nílus áradása. Ezért Egyiptom vonzása a szomszédos éhínség sújtotta területeken erős volt. Bizonyítékát láthatjuk ennek József és testvéreinek történetében. El tudjuk-e helyezni időben a Hyksosok uralmát? Az utolsó Hyksos fáraó uralma kb. i.e. 1600-ban ért véget. Nem vagyunk messze az igazságtól, ha a Hyksosok bejövételét az i.e.2000 környékére helyezzük. Így uralmuk az i.e. 2000- i.e. 1600 közé esik. Ha Könyvbeli ismereteink alapján tudjuk, hogy József volt az egyik Hyksos fáraó Számadója a Deltában, akkor ez nagy valószínűséggel megtörténhetett, hiszen József és a Hyksosok sémiták voltak. Ebben az esetben József története az i.e. 19-17-ik század közé esik.

Józsefre és Mózesre vonatkozó Egyiptomi bizonyítékról nincs tudomásunk. Az egyedüli utalás egy sírkő felirat (Ysraer) Mere-en-Ptah, vagy Minepath sírján az i.e.1225-ből, ami valószínű, hogy a Palesztinában levő Izraeliekre és nem az Egyiptomban levőkre utal. Nem csoda, hogy az a Hyksos Fáraó, aki megtisztelte Józsefet, az Egyiptomiak szemében idegen volt. Amikor a Hyksos uralom véget ért és elűzték őket, az Egyiptomiak nem akartak emlékezni rájuk és nem szándékoztak megőrizni őket emlékezetükben. Az őket felváltó Dinasztia viselkedése teljesen más volt. Amikor jött az új fáraó, aki „nem ismerte Józsefet” az Izraelitákra megvetendő rabszolganépként tekintett, akikkel nem volt érdemes foglalkozni, csak ha lázadtak. Innen indult Izrael megalázása. Goshen földje, ahol Izrael élt és sokasodott József és az Exodus ideje között, a Hyksosok városa, Zoan szomszédságában van a Deltában.

Mózesre vonatkozóan újból az Egyiptomi történelmi események adhatnak támpontot. Egy korábban megerősített elmélet szerint II. Ramszesz i.e. 1250 körül volt az a fáraó, aki Egyiptomban elnyomta Izraelt. Az Exodus az őt közvetlenül felváltó Mineptah i.e. 1225 fáraó uralkodása alatt történhetett. Ramszesz zsarnoki viselkedése és a kor szelleme megerősíti ezt az elméletet. De ennek a kornak az ideje túl későre esik. Vannak ugyanis olyan bizonyítékok, melyek arra utalnak, hogy Izrael erre az időre már letelepedett Kánaánban. A Hyksosokat a XVIII. dinasztia űzte el, ami megalapította az Újkori Birodalmat az i.e. 16-ik században. I. Thotmes (I. Tethmosis kb. i.e. 1540) úgy tűnik, a nacionalista hatalomra kerülésétől felhevülve (hiszen Egyiptomiak kerültek újból a Hyksosok helyére), kiváltója lehetett Izrael elnyomásának és az Exodusnak. Az ő korszakának időbeli elhelyezkedése jobban illeszkedik Izrael történetéhez. A fáraó karaktere is megfelel a leírásoknak. Központosította uralmát és katonai autokráciát tartott fenn. Számos csatát vívott és expanziós politikát folytatott. Seregeivel a legtávolabbi vidékeken is hadat viselt, eljutott egészen az Eufráteszig. Rabszolgák, zsákmány, idegen hűbér adta meg Egyiptom akkori zsarnoki jellegét, aminek számos bizonyítékát látjuk Thébában. Elképzelhetjük őt, ahogy pazar Udvarában félvállról veszi Mózeset, unottan, lekezelően és türelmetlenül legyint panaszaira, kéréseire. De Allah büntetése jó időben jött. Az emberek, akik Allah üzenetét követték, Salamon (i.e. 1000 után), majd a Muszlim időkben Omar és utódai, Kelet és Nyugat urai lettek (Korán 7:17), homokba temetve az ősi Egyiptomot. I.



Thothmes fáraó volt ugyancsak, aki saját lányával, Hatshepshut-tal osztotta meg a trónt. Ha Thothmes volt a fáraó Mózes történetében, akkor feltételezhetjük, hogy ez volt az az erős kiállítású hölgy, a fáraó lánya, aki megtalálta Mózeszt (Exodus 2:10) és anyjához vitte, majd adoptálták a családba (Korán 28:9). Ahogy atyja, a lány is támogatta, művelte az Egyiptomi kultuszt. Mózes köztük nőhetett fel, elsajátíthatta az Egyiptomiak bölcsességét, majd ezt a bölcsességet fordíthatta ellenük. Így Allah Tervében azok, aki Allah ellenségei és Izrael ellenségei (Korán 20:39), eszközökké váltak Allah kezében. Eszközként szolgálták Allah céljait és Izrael megmenekülését.

## **5.2 EGYIPTOMI VALLÁS ÉS KAPCSOLÓDÁSUK AZ ISZLÁMHOZ**

Allah terve csöndben, de biztosan dolgozik minden nemzet életében mindenkor. A vallások legfantasztikusabb formáiban megcsillan az Ő Egységes Világossága és Iszlámra hív, azaz hív, hogy vessük alá magunkat Akaratának és Tervének. Vallási szempontból Egyiptom a legősibb kezdetektől kezdve napjainkig a hitek és kultuszok széles tárházát vonultatta fel. Talán még Indiát is megemlíthetnénk ebben a sorban, de Korán szempontjából nem annyira releváns, mint Egyiptom. Izrael vallástörténete hozzátartozik az Iszlám korai szakaszának történelméhez, ennek bőséges irodalmát kommentátoraink, hittudósaink részletesen feltárták.

Muszlim kutatók kevésbé járják körül az ókori Egyiptomot, nem tulajdonítanak ennek nagy jelentőséget. Örömteli azonban, hogy a modern Egyiptom rengeteget fektet a feltárásokba és az eredmények sokakban készletet keltenek, hogy felismerjék azokat az értékes örökségeket, összefüggéseket melyek elvezetnek az Iszlámhoz. Az Egyiptológia hatalmas tudomány és minden nap új anyagokkal bővül, melyek kutatók, régészek, tudósok keze munkája során állnak elő. Nem célom esszét írni az Egyiptomi vallásokról, csupán pár megfontolást szeretnék közre adni, hogy bemutassam Allah Tervét és Akaratát, ami kitartóan működik Egyiptomban és bárhol máshol. Az Egység Örök Világossága és az Iszlám sok úton és helyen ragyog fel, sugarai világosságot gyűjtanak az emberek spirituális szándékaihoz még a legsötétebb korszakokban is. Még olyannyira tehetséges és művészi hajlamokkal megáldott emberek, mint az Egyiptomiak is, sok irányban tévelyegtek a vallások tengerében, melyek egyre szegényesebb koncepciókkal álltak elő az emberi méltóságról, míg Mohammed (béke reá) üzenete elért hozzájuk ugyanazon a nyelven, ahogy Arábiában beszéltek. És ez az arab nyelv lett és maradt Egyiptom hivatalos nyelve a mai napig.

A pre- Dinasztikus korban a vallási koncepciók változatos fejlődésen mentek keresztül, ami mutatta a Egyiptom vitalitását. Az Óbirodalom gondolkodásában, beleértve a Piramisok korszakát, a halál utáni élet megszállottan jelen volt. Lenyűgöző az a magasztosság, rendszer, precizitás a világi felfogásokban, művelt tudományokban, melynek eklatáns példája a matematikai szimmetria és egyszerűség alkalmazása az építészetben. Nem csak az épületek, hanem az emberek arca is méltóságot és nyugalmat áraszt, akik műemlékekről, sírokról, falfelületekről néznek le ránk. A sivatag végtelen kiterjedése és titokzatossága rányomta bélyegét az Egyiptomi gondolkodásra, zsongító hatása elterelte a gondolatokat az evilági dolgokról, ami más népek esetében nem volt ennyire kifejezett. Hogy mi az a misztérium, ami a Piramisok arányait, belső galériáit, kamráit övezi, talán soha nem tudjuk meg. A halált megidéző érzések, a másvilág atmoszférája átsugárzik az emlékeken, melynek kitűnő példája a „Halottak Könyve.” Prof. T. E. Peet megjegyzi (Cambridge, Ancient History, I kötet, 354.o.), „Az Egyiptomi szellem szorosan társul az emberi, isteni és halotti attribútumokkal és ez a három egy

népben olvad össze.” Ezek közül minden egyes attribútum önmagában is ellenállhatatlan erő, ami Hike, vagy Hika nevet kapott. A mágia, ráolvasás a halottra, rituálék, a mindennapi élet formáságai voltak.

A Közép Birodalom új gondolatokat vet fel. Nincs adat arra, mely specifikus idegen kultikus hatás érvényesült ebben az időben. Az viszont tudható, hogy Egyiptom mágnesként hatott az egész akkor ismert világra és hány ponton kapcsolódott az Eufrátesz völgyének civilizációja a Nílus völgyéhez, aminek egymásra hatásából az Egyiptomi kultúra és civilizáció mindezek eredőjeként jelent meg. A Hyksosok Egyiptomizálódtak ugyan, de folyamatosan átültették a Szír és Sými ideákat az Egyiptomiba. Ezek között szerepelt a Monoteizmus és a patriarchális berendezkedésű társadalom. Ezek élesen elváltak a Panteon kaotikus istenségeitől.

Az Új Birodalom az Egyiptomi lélek virágkorát hozta. A régi Dinasztiák által Panteonba felhalmozott istenek, az évszázadok folyamán jelentőségüket veszítették. A helyi istenek főistenekbe olvadtak. Racionalizálódott az a spirituális felfogás, ami a Dinasztikus korok sajátja volt. Rendszerezés és egységesítés vette kezdetét a hitéletben. Az állatokhoz intézett imát felváltotta az állat istenek rendszere, ahol a test emberé, a fej állaté volt. Az emberi test már behozta az antropomorf tendenciát, az állati fej, pedig a tulajdonságot emelte ki. Pl. Anubis, kutya fejjel, volt a kapu őre, a küldött, a halott őre. Apis, vagy Hapis Memphis szent bikája, az élet megújulásának szimbóluma, ami Oziriszhez volt köthető. Nagy öröm és ünnep volt, ha Apis, (fekete bikaborjú) született és meggyászolták, ha elpusztult. Thoth, a bölcsesség és mágia istene, amit Íbisz, a Nílus völgyének néma, titokzatos madara szimbolizál. Az állatokhoz kötődő szimbolizmus mellett, gyakorlattá vált a természeti jelenségekhez, a Nílushoz intézett ima, hiszen ez a folyó biztosította Egyiptom mezőgazdaságának alapját. A napot Ra isten jelenítette meg, ami Egyiptom főistene lett. Ozirisz a jó megtestesítője, aki azért jött, hogy az emberek támogatója legyen. Őt Set, a gonosz ölte meg varázslattal, majd Ozirisz a halottak fölött bíraskodott az Alvilágban. Hűséges felesége Ízisz és sólyomfejű fia Hórusz alakjai gyakran előbukkannak. Lehet, hogy az Ozirisz mítosz maga is a Nílus és nap mítoszából emelkedett ki. Fokozatosan észlelhetővé vált a Monoteizmus, annak felfogása, hogy Isten csak Egy, Aki minden többi név felett áll. A képszerű megjelenítés, ünnepek, tulajdonságok formákba öntése megmaradt. A tudás privilégiuma a papok kizárólagos hatalmába került, míg a köznép tudatlan maradt. Teljesen ki voltak szolgáltatva, gyakorlatilag rabszolgák voltak. Ilyen körülmények között élt Mózes. Eljött, hogy eleget tegyen küldetésének és megszabadítsa népét az Egyiptomi szolgaság alól. Azt sem szabad elfelejteni, hogy ez a küldetés a fáraónak és Egyiptom népének is szólt. Mózes elvetett egy magot, melynek termését nem ő aratta le. Egyiptom királyára, a fáraóra istenként tekintettek és ő magát is annak tartotta. Mózesnek alázasnak kellett lennie, az is volt, de Allahnak nem áll céljában az olyan alázas, ami zsarnokot szolgál. Ennél fontosabb a sötétségből világosságba vezetés. Ugyan a fáraó túl keményszívű volt saját korában, az ő ötödik, vagy hatodik nemzedékbeli leszármazottai már nyílt esküt tettek az Egy Igaz Istenre, ahogy azt látni is fogjuk.

A Korán elbeszélésében Egyiptom bölcsei, akik Mózesrel kerültek összeütközésbe, megbánták szemfényvesztéseiket, mágiájukat, amikor megtapasztalták Allah kegyét. Megfélemlítésük és valószínű feláldozásuk, ami végzetükhöz vezetett, felnyitotta az emberek szemét és tekintélyes változásokat indított el, ami vallási forradalomhoz vezetett. Az Exodus fáraója minden valószínűség szerint I Thothmes (kb. i.e. 1540).

IV. Amennophis fáraó (kb. i.e. 1350) rendelte el az egyistenhitet, mint hivatalos államvallást. Eredetileg a Napisten főpapja volt Héliopoliszban, aki a Panteonban egyre sokasodó istenségekre, mint Egyiptom vallásán esett szégyenfoltra tekintett. Eredeti neve Ahmen-hotep („Ammon a megelégedett”), aki magát Ammon, a Thébai államvallás főistenének szolgálatába ajánlotta. Nevét Akhan-Atonra (Atonhoz hű) változtatta és Aton főistenre váltott. Ugyan Ammonnak ajánlotta magát,

mégis elhagyta Thébát. Új városra talált a mai Tel al Amarna közelében, Théba és Memphis között, amit Aton szolgálatába rendelt. A Tel al Amarnában 1887-ben talált agyagtáblák fényt derítettek Egyiptom és Szír adófizetőik kapcsolatára. A táblákon levő írás Asszír ékírás, sémi nyelv, ami a héberrel közeli rokonságban volt. IV. Amennophis vallási forradalma sajnos nem volt hosszú életű. A várost csak húsz évig lakták. Második unokaöccse és utóda Tutankh Aton, ellenforradalmat hajtott végre. Atonról visszatért az Ammon kultuszra. A síremlékében talált leletek az Egyiptomi művészek kifinomult és tökéletes munkáiról tanúskodnak. Az egyistenhit két generáción keresztül maradt trónon, de nem szabad arra gondolnunk, hogy az emberi akarat miatt alakult így.

A későbbi Dinasztiák XXI-XXXI, Egyiptom hanyatló szakaszát uralták. Az Asszír és Perzsa inváziók véget vetettek Egyiptom szabad létének. Nagy Sándor (i.e. 332) eljövetele és Alexandria megalapítása új korszak kezdetét jelentette. Ekkor keveredett a görög, más egyéb gondolatvilággal, végül kozmopolita természetű együttélés alakult ki. Hérodotosz idejére az érzékeny görög felfogásra rányomta bélyegét Egyiptom bölcsessége. Egyiptom talaja kozmopolita volt vallási, kulturális és filozófiai értelemben is. A Ptolemaiosz Dinasztiára jellemző volt a toleráns hozzáállás, így a Fekete tenger melléki Serapus import-rituálé asszimilálódhatott Apis, Memphis Bikájának kultuszába. Serapus új kultusza egész keleten elterjedt, később, a Római Birodalom alatt (i.e.30), pedig a Birodalom szívében is népszerű volt. Az Alexandriában létesült Serapion, hatalmas könyvtárával, évszázadokon keresztül a világ meghatározó intellektuális központja lett. Lytton „Pompei utolsó napjai” c. munkájában nem fest kedvező képet Egyiptom vallási életéről, ami inkább azt az Ízisz kultuszt írja le, ami Egyiptomon kívül volt, ezért nem sok köze van a valós Egyiptomi helyzethez. Nincs jogunk bírálatot mondani Egyiptom vallási gyakorlata felett. A korábbi és későbbi események fényében feltételezhetjük, hogy a szorgos Egyiptomi föld- és kézművesek folytatták ugyan a misztikumok követését, de már egy sokkal gyakorlatiasabb formában. Ahogy vágytak a munkájuk utáni járandóság igazságos elosztására, a hitélet is ebbe az irányba egyszerűsödött és tisztult.

Az első évszázadban, a Keresztény korszakban, Alexandria visszhangzott a filozófiai irányzatok, tanítások, vallások minden formájának vitáitól. Itt találkozott Kelet és Nyugat, Észak és Dél, de főleg Kelet, ami a vallási gondolatok melegágya volt. A Zsidók a város egy teljes negyedét lakták. Ez a későbbiekben a Judaizmus hellenizált központjává vált és olyan név emelkedett ki tanítványai közül, mint Josephus. Az első három évszázadban itt talált otthonra a Neo-Pitagórizmus, Neo-Platonizmus, Gnoszticizmus és Manichaeizmus, akár a Mithraizmus, ami a Római Birodalom egész területén, különösen a hadseregben terjedt el. Etnikailag a város vegyes képet mutatott és ez jellemezte hitvilágát, filozófiáit, vallásait is. A légkör egészen az Iszlám megjelenéséig kaotikus volt, ezt követően letisztult. Számunkra vallási szempontból az első hét évszázad, ezen belül a Kereszténység korszaka, a Keresztény gondolkodás Egyiptomban elindult fejlődése játszik kiemelt szerepet. Azt nem lehet egyértelműen kijelenteni, hogy a Kereszténység elsöpörte a régi Egyiptomi kultúrát. Azt viszont látjuk, hogy amikor a Kereszténység megszilárdult, akkor Egyiptom, annak egy kiemelt bástyája lett. De az új Keresztényi gondolat, ami Krisztus egyszerű tanításainak romjain indult fejlődésnek, négy különböző irányt vett a szervezeti, spekulatív doktrína, aszketizmus és miszticizmus elveinek alapján.

1. Egyiptom őshonos lakói, így a Kopt Egyház maga is elmélkedő, aszketikus és misztikus volt. A szerzetesség szerteágazó válfajai befolyást gyakoroltak a társadalomra, leértékelt helyet engedve a nőknek. 2. Az Alexandriai iskola görög alapokon nyugodott, ambiciózus, spekulatív, filozófiai megközelítéseket alkalmazott, de számos szektára bomlott. Minden ág a másikon akart dominálni, vagy azt eretnenség alá vonni. 3. Amikor a Keresztény Egyház 330-ban Konstantinápolyba helyezte székhelyét, Róma püspöke fokozatosan növelte hatalmát Olaszországban. Örökölte a szervezés Római géniuszát. Kapóra jött a Germán törzsek beáramlása, ami nem csak arra teremtett lehetőséget, hogy a

Római Katolikus Egyházat kiterjessze Közép és Nyugat Európára, hanem arra is, hogy a Pápaságot az Állam fölé emelje, így az a legfelső politikai hatalom lett. 4. Az Ortodox Keleti Egyház és annak keleten előforduló összes szektái az Iszlám előtti korban gyenge lábakon álltak. Ha a tágas orosz térségek, majd Szibéria szláv lakossága nem tért volna meg tömegesen, akkor elhanyagolható méretűvé csökkent volna.

Mielőtt a Római katolikus és a Keleti Ortodox Egyházak szétváltak volna, az „Egyesült Egyház” számos „eretnek” gondolattal vette fel a harcot. A doktrínák közti összecsapásoknak Egyiptom volt a színhelye. Minket ezek közül az Arianizmus érint. Arius Alexandriai presbiter volt a negyedik században. A doktrína egységesítéséért folytatott harcot, aminek központjában az Örök Isten állt a hajmeresztő, irracionális, természeti és megszemélyesített istenségekkel szemben. Ennek ellenpólusaként született egy másik koncepció, a Szentháromság doktrínája, ami mellett Athanasius érvelt. Athanasius szintén Alexandriában született és a város püspökeként szolgált. Ő volt a Szentháromság, „a három az egyben” tanának rendszerbe állítója. A harmadik századig az Unitárius szemlélet többségben volt a Keresztény Egyházon belül. Metafizikai szinten rengeteg témában alakult vita, mint pl. Isten emberré válása, Isten hatalma, vajon az Atya és a Fiú egyazon anyag, vagy csak hasonló anyag, vajon a Fiú számára mennyire volt tudatos az, hogy ő az Atya teremtménye és számos hasonló mélységű kérdés merült fel. Mindez rengeteg szekta kialakulásához vezetett, ami további köddel homályosította el az alapeszmét. Ez a köd az Iszlám megjelenésével oszlott el, ami a Monoteizmus doktrínáját szilárd, racionális bázisra helyezte.

A Keleti Keresztény Egyházak és a Germán népcsoportok, az egyistenhit nem legegyszerűbb, Koránban törvényesített felfogását tették magukévá. Arius és Athanasius közti vita, végül a Keresztény Egyház Zsinatán 325-ben Nikaiában Athanasz javára dőlt, ahol elvetették Ariust és az Unitárius felfogást. A vita azonban tovább folytatódott 381-ig, amikor a Konstantinápolyi Tanács, melyet Nagy Theodosius császár hívott össze, megerősítette a Nikaiai Zsinat Szentháromság tanát és az Ortodoxiában is törvényesítette. A viták, tiltakozások, üldöztetések még ezek után is hosszan folytatódtak, de a 325-ös és 381-es dátumot a Kereszténység végének tekinthetjük. A nyugati Kereszténységben még 496-ban is csak Clovis, a Frank király volt az egyetlen, aki szuverén módon követte a Szentháromság tanát. A többieket politikai eszközökkel bírták rá később. A Keresztény tanítás egyre szűkebb lett, kevésbé racionális és egyre több földi fegyvert használt Isten Égi Igazságának bizonyítására. 415-ben a Zsidókat elűzték Alexandriából. Ugyanabban az évben és városban Hypatiát, a szerény, de nagy tudású, ékesszóló filozófus és matematikus nőt meggyilkolták. Ez a merénylet a racionalizmus, valamint a nők intellektuális és vallási szerepvállalása ellen is szólt. A gyilkosság brutális volt. Hintójából az utcára vonszolták, letépték ruháit és meztelenül egy Keresztény Templomban kínozták halálra. Holttestét darabokra vágták és elégették. Talán a legszégyenletesebb az, hogy Alexander Pátriárka, aki nem csak az Ortodox Egyház előljárója, hanem Egyiptom de facto politikai hatalma is, bűnrészes volt, a gyilkosságban. A helyi Kopt Keresztény közösség, ami a Monofizita tanokhoz, az Unitárius felfogás egy korrupt változatához ragaszkodott, megosztottá lett, követői egymás ellen fordultak.

Elégedetlenség és zűrzavar kerekedett, ami az Iszlám eljöveteleig tartott. A koptok és általában Egyiptom lakói üdvözölték 'Amr Inb Aaszt, aki 639-ben tette lábát az Iszlám nevében Egyiptom földjére. Seregével győzelmet aratott Cyrus, Alexandria Pátriárkája felett. Egyiptom lakói a Muszlim seregeket felszabadítójukként fogadták és a sok évszázadnyi kaosz után tömegesen tértek be az Iszlám által felkínált Testvériségbe. Elenyésző konzervatív kisebbségtől eltekintve Egyiptom, mint nép elfogadta az Iszlámot, az arab nyelvet és az Iszlám intézményeit. Ami Egyiptomban megtörtént, az ismétlődött meg Nyugat Ázsiában is. A szekták kaotikus zűrzavarát váltotta fel ott is az Iszlám

Testvériség Egysége, ami végül Bizánc és Konstantinápoly vesztéhez vezetett.

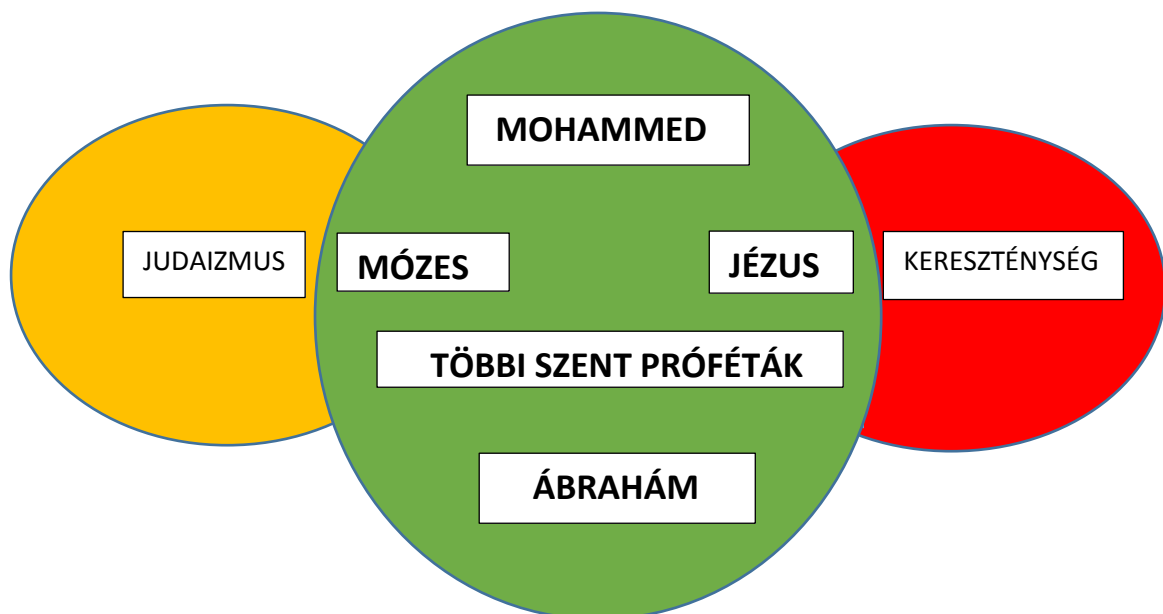
Leo Isaurian császár (726-731) még tett pár elhaló kísérletet egy olyan puritán keresztényi világgép rekonstruálására, amit az Iszlám sugárzott, de hatalma idején nem koronázta tetteit siker. A Pápaság intézménye és a Keleti Ortodox Egyház közötti elidegenedés megállíthatatlan volt. Róma püspöke megszilárdította hatalmát és I. Gergely pápa (590-604) személyében teljes hatalmat gyakorolt Itália felett. Hatalmának megerősödésében nagy szerepet játszottak a Barbár támadók, akik a Pápaság oszlopai lettek, hiszen ők adták azt az ellenségképet, akikkel szemben csak a Pápaság intézménye vehette fel a harcot. A végső és nyílt szakításra 1054-ben került sor a keleti és nyugati keresztény egyház között. Ez csupán egy formális dátum, az igazi, lényegét érintő dátumok a korábban ismertettek voltak.

Az Iszlám megjelenésével az Ortodox Keresztény Egyház szakadozni kezdett. Az Iszlám nyolcadik századi győzelmi menetelésével a Görög Ortodoxia nekilátott rendet teremteni házon belül. Küldetésüket nem kísérte siker. A Nyugati Egyházon belül szintén elindult a rend iránti vágy és új mozgalom, a Protestantizmus vette kezdetét, ami az Iszlámmal megegyező értékekre építette tanításait.

Milyen irányt vesznek az Egyházak és ebben Allah Terve mit rejt számunkra, azt halandó nem tudhatja. Az Iszlám Testvériségen belül is minden változik. Egyiptom az arabul beszélő Muszlim nemzetek intellektuális bázisa, ezért imádkozunk, hogy mindig jó úton legyen, hiszen oktatási, kulturális és vallási szempontból rengeteget tehet ez az ország az Iszlám jövője és Allah dicsősége érdekében.

## **6. MI AZ ISZLÁM ALAPTANÍTÁSA A KORÁN ALAPJÁN?**

### **6.1. MONOTEIZMUS = ISZLÁM**



Ez a Korán máig érvénye tanításának vázlata. Amikor Mohammed Próféta (béke reá) eljött, nem hozott új tanítást. Allah akarata a Monoteista vallások egyesítése volt az Ábrahámi (béke reá) tiszta alapokon. A korábbi felvezetésben láthattuk, miként változtak meg az idők folyamán a Próféták tanításai és váltak a vallások valami nagyon „emberi” dolog takarójává ahelyett, hogy „Isteniek” maradtak volna. Amint a vallások emberi manipuláció tárgyává lettek egyházak, vallási szervezetek által, egyre inkább az intézmények érdekei írták felül a tiszta Hit tanításait és a Monoteizmus tanításai beszennyeződtek. A VII. századi Arábiában Judaizmus címe alatt kabalisztikus hagyományokat és felettébb furcsa Tóra magyarázatokat követtek. Bizonyos, hogy a Mózesi törvények mások lehettek. Hasonló elkanyarodás volt tapasztalható a Keresztény egyház tanításaiban, különösen a Nikeai zsinatot követően (325 i. sz.)

A Próféta első követői azok a pogány Arabok, keresztények és Zsidók voltak, akik felfogták Allah megtisztítási szándékát. A tanítások azért estek közel szívükhöz, mert az Iszlámban saját hitelveiket látták viszont megerősítve egy tisztább változatban.

43:13 eredetileg csak EGY vallás volt.

*Ugyanazt tette Törvényé nektek a vallásban, amit előírt Noénak, s mit neked sugallottunk. Ugyanezt rendeltük el Ábrahámnak, Mózesnek és Jézusnak: Tartsátok meg a hitvallást, ne váljatok szét benne. Nehéz a bálványimádóknak az, amire hívod őket. Allah azt választja ki, akit ő akar, és azt vezeti, ki Hozzá fordul.*

43:14 emberi gyengeség miatt ez az egy vallás szektákra, irányzatokra bomlott.

*Nem váltak szét, csak miután eljött számukra a tudás, irigykedve egymás közt. Ha Urad Szava ezt megelőzte volna, egy kijelölt ideig (haladékot kaptak volna), majd elrendeződtek volna (dolgaik) közöttük. Kik utánuk a Könyv örökébe léptek, kétségek közt hánykolódnak felőle.*

2:285 az Iszlám elismeri az összes korábbi Egyistenhiteket, azok Könyveit, Prófétáit, azok eredeti formájában.

*Hiszi a Próféta, amit Ura neki kinyilvánított és a hívők is (így tesznek). Mind hisz Allahban, az Ő Angyalaiban, az Ő könyveiben, az Ő Prófétáiban. Nem teszünk különbséget egy Prófétája között sem! Mondják: „Hallottunk és engedelmességedért esedezünk Urunk és Hozzád vezet sorsunk”*

3:64 Az Iszlám egyesülésre hívja a Monoteista vallásokat a hasonló hitkövetés alapján:

*Mondd: „Ő Könyv Népe! Gyertek az egyforma szóra köztünk és köztetek: hogy nem szolgálunk mást, csak Allahot és nem társítunk Hozzá senkit! (Hogy) nem veszi egyikünk se a másikat Úr gyanánt Allah helyett.” Ha elfordulnak, mondjátok: „Vallom, hogy mi muszlimok (Őbenne megbékéltek) vagyunk.”*

**5:51 Ilyen egy Áya, melyet évszázadokon keresztül ellenségeskedés szítására használtak azok, akik kiforgatták a szavakat.**

*Ó, kik hisznek! Ne vegyétek (azokat) a Zsidókat és Keresztényeket oltalmazókul, (akik köztük) egymás oltalmazói (a ti ellenetekben). Aki közületek hozzájuk fordul, az közülük való lesz. Mert bizony, Allah nem vezeti a bűnösök népét.*

Akad néhány félreértés e vers értelmezése körül. Először is tudatosítanunk kell Allah felénk megnyilvánuló szeretetét. Mindegy, hogy milyen vallás, vagy hovatartozás a sorsunk, Allah szeretete mindig vár ránk. Másodsor, nem beszélhetünk az emberekről általában. Ha azt állítjuk, hogy a Zsidók és a Keresztények általában rosszak, akkor ők szintén azt nyilatkozhatják, hogy a Muszlimok általában rosszak. Ezért érdemes a részleteket is feltárni. Minden tisztelem mellett Yusuf Ali Öexcellenciájának, de a fenti elvek alapján javaslom ennek az angol fordításnak a megváltoztatását: „Ó, kik hisznek! Ne vegyétek a Zsidókat és Keresztényeket oltalmazókul: Ők egymás oltalmazói.”

Ehelyett javasolom: „Ó, kik hisznek! Ne vegyétek **azokat** a Zsidókat és **azokat** a Keresztényeket oltalmazókul, **akik** egymás oltalmazói (ellenetek). Az Arab szöveg is ezt adja ki. Alázatos véleményem szerint Allah szándéka azoknak a Zsidóknak és Keresztényeknek kizárása a mi baráti körünkől, akik egymás oltalmazói annak érdekében, hogy ellenünk szövetséget alkossanak. Így a figyelmeztetés logikus. Úgy gondolom, az örökké szerető Allah nem kéri tőlünk, hogy kategorikusan töröljünk minden Zsidót és Keresztényt a névlistánkról. Köztük vannak kiváló és tiszta emberek, amit a mi Koránunk meg is erősít.

**2:116 Az Iszlám nem ismeri el Jézus isteni mivoltát és istenkáromlásnak minősíti, ha Allahnak gyermeket tulajdonítanak.**

*Mondják: „Allah gyermeket (nemzett). Magasztalt legyen! Mi több! Övé minden az Egekben és a Földön. Minden Neki engedelmes.*

**4:157 Az Iszlám nem ismeri el Jézus kereszthalálát és megváltását a múltban.**

*(Magszegték egyezségüket) Beszédükkel: „Megöltük a Megváltót, Jézust, Mária fiát, Allah Prófétáját!” De nem ölték meg és nem feszítették keresztre, csak úgy tűnt nekik. Akik ebben összekülönböznek, kétségek közt hányódnak. Nincs nekik ebben tudásuk, csak a sejtést követik. Nem ölték meg (Jézust), bizonyosan.*

Jézus életútjának vége éppolyan titokzatos, mint születése, ahogy egész élete, kivéve az utolsó három évet, amikor küldetését és szolgálatát bevégezte. Nem visz előre bennünket, ha most a korai Keresztények és a Muszlim teológusok közötti vitákat elemezzük a kétségekről és feltevésekről. A Keresztény Egyházak alapdogmája, hogy Jézus életét elvették a kereszten, meghalt, majd sziklasírba temették. Majd harmadnapon saját testében feltámadt, sérülései érintetlenek voltak. Járt az emberek közt, beszélt hozzájuk, evett a tanítványaival, ezt követően a Mennyekbe emelte őt az Úr. Egy másik vélemény szerint meghalt, de nem akkor, amikor keresztre feszítették. Ez a teológiai doktrína a véráldozatot igazolja, amit a bűnök megváltására kellett hozni. Ezt az Iszlám elutasítja. Néhány korai Keresztény szekta nem hitt Jézus kereszthalálában. Úgy vélték, hogy valaki mást áldoztak fel helyette. Mások szerint Jézus sohasem öltött fizikai valót, csupán látszólagos, fantom jelenséget testesített meg, így keresztre feszítése is látszat volt. A Marcionita Evangélium (i.sz. 138) nem ismertette Jézus megszületését, csupán megemlíti, hogy emberi alakban járt a földön. A Szent Barnabás Evangéliuma azt a változatot erősíti, mely szerint helyette valaki mást ölték meg. A Korán tanítása az, hogy a Zsidók nem ölték meg és nem feszítették keresztre Jézust, hanem olyan esemény zajlott le, ami azt az illúziót keltette az agyokban, mintha keresztre feszítették volna. Minden találkozás, sejtés hiábavaló és fölösleges. Allah magához emelte őt.

**43:61 Ugyanakkor az Iszlám Jézust az emberiség Megváltójaként várja vissza a Végítélet Napja eljövetele előtt.**

*És ő (Jézus) lesz az Óra (eljövetelének) Jele, hát ne kételkedjete felőle, hanem kövessetek Engem, mert ez az Egyenes Ösvény.*

**49:13 Az Iszlám, a Monoteizmus zászlaja alatti egyesítő vallásként látott napvilágot, ahol az alázat és Allah teremtésének, az embernek szolgálata adott rangsort az embernek, nem hovatartozása, világi besorolása.**

*Ó, emberek! Megteremtettünk titeket az (egy pár) férfiból és nőből. Megtettünk benneteket népekké és törzsekké, hogy megismerjétek egymást. Mert bizony, a legnemesebb köztetek Allah Színe előtt az, ki a legőrizkedőbb. Allah a Mindentudó, az Értésült*

Ez a vers nem csak a Muszlimokhoz, hanem a Földkerekség minden emberéhez szól. Aki érti az Iszlám lényegét, Muszlim elnevezés alatt is az emberiséget érti, de sajnos ma ez nem így van. Az emberiség egy emberpártól származik, a mi ősatyánktól és ősanyánktól. Törzsek, etnikumok, nemzetek jöttek létre, melyek más viszonyok között, más kultúrákat, alakulatokat, viszonyulásokat hoztak létre. Allah előtt, azonban ők mind egyek, egyformák! Az Ő számára csak egyenességük



örizkedésük, becsületességük, szolgálatuk alapján van különbség egyén és egyén között! Semmi más nem számít!

**2:40 Az Iszlám elismeri Izrael gyermekeinek egykori kiválasztottságát. Ez volt az a szövetség, aminek kézzelfogható bizonyítéka, a Mózesnek lebecsült törvény „shariya”.**

*Ó Izrael fiai! Emlékezzetek kegyemre, amely kegyemben részesültetek és tartásátok meg szövetségemet, azonképpen tartom szövetségéteket és féljete Engem.*

**2:79 De ez a törvény idővel manipuláció áldozata lett.**

*Jaj, azoknak, kik kezeikkel írják a Könyvet, majd mondják: „Ez Alláhtól való,” hogy azt aprópénzre váltsák! Jaj, azoknak azért, mit kezeikkel írtak, és jaj, nekik azért, amit elnyertek.*

**2:87 Az Úr elküldte Prófétáit, hogy az emberi torzításokat, manipulációkat megszüntesse és visszakerüljön az Ige az eredeti kontextusba. Legtöbb esetben azonban az emberek a hamis utat választják és elutasítják az Igazságot.**

*Mi megadtuk Mózesnek a Könyvet és felsorakoztattuk utána a Prófétákat. Mi megadtuk Jézusnak, Mária fiának a biznyságokat és megtámogattuk őt a Szentlélekkel. De mindannyiszor, ha Próféta jött, kibén kedveteket nem leltétek, dőlyfösködtetek, egy részüket meghazudtoltatok, s más részüket megöltétek*

**2:62 Az Iszlám 1400 évvel ezelőtt nem sajátította ki követőinek a Mennyszágot. Minden Monoteista jóra való ember számára elismerte annak jogát, hiszen őket is az Iszlám gondolatosság részének tartotta.**

*Kik hisznek, s azok, kik Zsidók, Keresztények, Szábeusok, ki hisz Allahban és az Ítélet Napjában, jókat cselekszik, bizony az ő jutalmuk Urukánál van. Számukra nincs félelem, se bánkódás*

**Deuteronomium 18:18-19 Medina Zsidósága nem ismerte el Mohammed (béke reá) Proféciaját. Az Ótestamentum jövendölései között pedig szerepel egy olyan Proféta eljövetele, akik nem közülük, hanem „atyjokfiai” közül érkeznek. Ezt az Arabokra vonatkoztatták a Muszlimok.**

*<sup>18</sup>Prófétát támasztok nékik az ő atyjokfiai közül, olyat mint te, és az én ígéimet adom annak szájába, és megmond nékik mindent, amit parancsolok néki. <sup>19</sup>És ha valaki nem hallgat az én ígéimre, amelyeket az én nevemben szól, én megkeresem azon!*

**61:6 Jézus szavai is megerősítik Mohammed eljövételét.**

*Mikor Jézus, Mária fia így szólt: „Ó, Izrael fiai! Én a ti Prófétátok vagyok, megerősítve azt, mi előttem volt a Tórából és örömhírét hozva annak, ki utánam jön el, kit úgy hívnak: „Ahmed.” Mikor elhozta nekik a biznyságokat, mondták: „Ez nyilvánvaló mágia”*

Jézus küldetése csak saját népéhez, a Zsidósághoz szólt. Máté 10:56 és Máté 15:24: „Nem küldtettem, csak az Izrael házának elveszett juhaihoz.” Valamint Máté 15:26: „Nem jó a fiak kenyerét elvenni, és az ebeknek vetni.”

„Ahmed”, vagy „Mohammed” jelentése Áldott, ami megfelel a Görög Periclytos szónak. A jelenlegi János Evangélium változatokban a 14:16, 15:26 és 16:17 versekben „Vigasztaló” eljövetele szerepel, ami a Görög Paracletos szó átírása, ami valójában „Ügyvéd”, vagy „aki a barátja segítségére van” jelentéssel bír és nem annyira jelent Vigasztalót. Hittudósaink meggyőződése, hogy a Paracletos, a Periclytos téves olvasásából származik és Jézus eredeti mondásaiban az Ahmed névnek megfelelő jelentés kapott helyet. Még ha Paraclete lett volna, akkor is alkalmazható lenne a Prófétára, mert azt jelentené: „Kegyelem minden teremtménynek” (21:107) és „legkedvesebb és kegyelmes a hívők felé” (9:128).

**61:9 Sokszor félreértett vers, ami sok értelmetlen halált hozott. A vers a Monoteizmusra, mint egészre vonatkozik és nem alkalmazható azon belüli viták véres elrendezésére.**

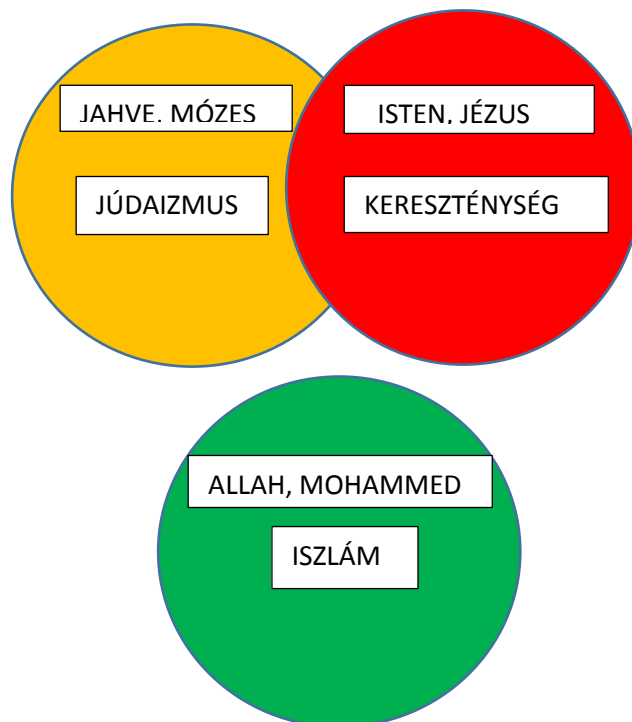
*Ó az, Ki elküldte szolgálóját az Útmutatással és az Igaz Hitvallással, hogy érvényesítse azt minden vallás felett, még ha ez gyűlöletes is a bálványimádóknak.*

„Minden vallás felett”: egyes számban, tehát nem minden más vallások felett! Ez Arabban sokkal inkább szembetűnő. Ugyanis csak egyetlen vallás létezik a Monoteizmusban, hiszen Isten is csak Egy! Az Egy Istennek, pedig csak Egy Üzenete lehet és annak csak Egyféleképpen lehet magunkat Alávetni! Ezt hívják Iszlámnak! Ez volt az, amit Mózes és Jézus tanított, ez volt Ábrahám, Noé és a többi Próféta hitvallása, bármi néven is illessék ezt a hitet. Ha az embereknek attól könnyebb lesz szívük, hogy más néven említik, hát legyen, hadd nevezzék úgy, ahogy akarják, szívük belátása szerint. Nem a név a lényeg. Az Igazság úgyis átüt e neveken.

**5:3 Az utolsó Mohammed (béke) szájából elhangzott reveláció, mellyel Allah az előző gondolatiságot szentesíti.**

*Ezen a napon bevégeztem számotokra a hitvallást, beteljesítettem rajtatok kegyemet és meglelégedéssel vettem az Iszlámot tőletek hitvallásként.*

## 6.2 HOL ÁLL AZ ISZLÁM ÉRTÉSE MA?



A mai vallási felfogás más, mint ami 1400 évvel ezelőtt volt. A Nyugati államok hozzáálltak a világ globalizáláshoz, melyben a morált és etikát a Zsidó- Keresztény elvek adják. Az Iszlám eredeti tanításait félremagyarázzák. Olyan hittudósok kerülnek felszínre, akik az alapelveket mellőzik és valamelyik globalizáló hatalom mellett, vagy ellen beszállnak a küzdelmekbe. A külvilág és a Muszlimok társadalmának egy része pedig azt hiszi, hogy Iszlám alatt az értendő, amit ezek a hittudósok hirdetnek. Ezalatt minden nap távolodunk az Iszlám eredeti igehirdetésétől.